

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

LITHUANIE INDEPENDANTE *** INDEPENDENT LITHUANIA

Montrealis • 1973. VII. 18 • Nr. 29 (2055)

7722 George Street, La Salle 690, Canada • Tel. (514) 366-6220

SAVAITĖS IVYKIAI

JAV prezidentas R. Nixon

JAV-ų prezidentas Richard M. Nixon susirgo plaučių uždegimu ir gydomi ligoninėje. Doktorai teigia, kad liga nėra rimto pobūdžio ir prezidentas po savaitės galės iš ligoninės išeiti. Tačiau yra gandų, kad prezidentas sergąs ne plaučių uždegimu, bet paprasčiausiai atsigulęs ligoninėn poilsio, nes jo nervai gerokai nualinti. Turint galvoj, kad paskutinėmis savaitėmis jį slėgė Watergate skandalo slogučiai ir doleris tarptautinėje rinkoje svyruoja, galima lengvai suprasti jo nervų pertempimą. Galų gale, ir prezidentas tampa paprastas mirtingasis!

Paskutinėmis žiniomis, doleris šiek tiek atkunta ir ekonomistai numato, kad netrukus jis gali ir vėl atgauti savo prarastą prestižą tarptautinėje finansinėje struktūroje.

Argentinoje, grįžus buvusiam prezidentui - diktatoriui Peronui, neramumai nemažėja. Jo pasekėjai, taip vadinami *descamisados* (be-

marškiniai), norėtų, kad Peronas vėl taptų Argentinos prezidentu. O peronistų Argentinoje priskaitoma keli milijonai, nemint gausių jo simpatizuotojų. Turimomis žiniomis, Argentinos kariuomenė, kuri kaip tiksliai Peroną ir pašalina iš valdžios, dabar vėl planuoja praveisti naujus rinkimus ir prezidento kėdėn grąžinti patį Peroną. Tokiu būdu tikimasi apraminti jo pasekėjus ir laimėti pusiausvyrą Argentinos politiniame gyvenime.

Neramu ir Čilėje, kur vienintelis legaliai išrinktas marksistas prezidentu Vakarų pasaulyje, Salvador Allende Gossens, turi daug vargo, malšindamas opoziciją ir bandydamas pastatyti ant kojų vis labiau smunkantį Čilės ekonominį gyvenimą. Ir čia pasiekė fantastiško 235% nuosmukio ir jokių pagerėjimo ženklų dar nesimato. Po pastarųjų kruvinių riaušių Allende pradėjo aršiai persekioti kraštutinių dešiniųjų partijos Patria y Libertad (Tėvynė ir laisvė) narius, kurių šeši vadovai turėjo ieškoti prieglobsčio Ekvadoro bei Kolumbijos ambasadose.

J. Peron ir vėl Argentinos prezidentas? Peronistai demonstruoja

LIETUVIŲ DELEGACIJA HELSINKY

Dr. J.K. Valiūno vadovauta Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto delegacija, į kurią dar įėjo dr. Petras Vileišis, dr. Jonas Genys ir magistrė EGLĖ Žilionytė, šio liepos mėn. pirmąją savaitę Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijoje, Helsinky, sėkmingai atliko pirmąjį savo veiklos aktą.

Vliko delegacija Helsinky glaudžiai bendradarbiavo su latvių ir estų delegacijomis, kaip iš anksto buvo New Yorke susitarta. Delegacijų nariai kelias dienas susitikinėjo su Laisvosios Europos valstybių delegacijų nariais ir laisvaisiais žurnalistais. Juos visus apie savo valstybių ir tautų padėtį sovietinėje okupacijoje informavo ne tik žodžiu, bet ir atitinkama literatūra.

Pernai lapkritį Vlikas savo platų memorandumą įteikė visoms laisvosios Europos vyriausybėms, o dabar to memorandumo santrauką, anglų kalba tam reikalui pritaikytą Eltos biuletinį ir brošiūrą - "Lithuania, how much do we know about her" plačiai paskleidė konferencijos dalyviams ir žurnalistams. Tom pat vyriausybėm šiemet buvo nusiųsta knyga: USSR - GERMAN Aggression Against Lithuania. Savo ruožtu, latviai ir estai paskleidė ir savo turimą informacinę literatūrą.

Liepos 4 d. vakarą Rytų Vokietijos pasiuntinybėje Helsinky buvo delegatų ir žurnalistų priėmimas. Į jį pateko ir latvių delegacijos pirmininkas Uldis Grava. Jis, prisitinęs prie Did. Britanijos užsienio reikalų ministro Home, garsiai paklausė jį kodėl konferencijos darbotvarkėje nėra įneštas Pabaltijo valstybių klausimas. Mr. Home jam patarė tuo reikalu kreiptis į A. Gromyko. P. Grava dar garsiau savoklausimą pastatė ir jam, t.y. sovietų delegacijos pirmininkui. Gromyko iš syk paraudęs ir sumišęs, pradėjęs pasakoti sovietams įprastą melą, kad Baltijos tautos, laisvai ir savanoriškai, esančios įsijungusios į Sovietų Sąjungą. Šis netikėtas dialogas, buvęs visiems dalyviams didelė staigmena.

Netrukus po to dialogo p. Grava civiliai apsirengusio pareigūno buvo išlydėtas iš priėmimo konferencijos. Liepos 5 d. buvo sulaukytas dr. Valiūnas ir estų delegacijos

Dr. K. Valiūnas, VLIKO pirmininkas

pirmininkas Ilmar Pleer. Neilgai trukus buvo sulaukyti visų trijų Baltijos tautų delegacijų narių /9/. Jie visi iš Continental viešbučio, kuriame gyvena visi ministrai, jų vadovaujamų delegacijų nariai ir žurnalistai, buvo pergabenti į viešbutį Marsky ir kiekvienas patalpintas į atskirą kambarį. Jie visi turėjo atiduoti savo diržus ir batų raiščius.

Kai Continental viešbutyje sulaukytasis estas Pleer buvo keltuvu lydimas žemyn į tą patį "vežimą" įėjo JAV sekretorius W. Rogers ir Kanados užsienio reikalų ministras M. Sharp. Abu ekselencijas paklausė sulaukytasis kodėl pabaltiečiai areštuojami ir prašė jų pagalbos. Abu ministrai pagalbą pažadėjo ir ją ištesėjo - kitą dieną, t.y. liepos 6, visi sulaukytieji buvo paleisti.

Į klausimą, kodėl pabaltiečiai buvo sulaukyti į tai oficialiai atsakoma - dėl konferencijos rimties ir bendros ramybės. /Aplie informacinės literatūros platinimą ir pabaltiečių areštus plačiai liepos 5 d. informuoja UPI agentūra.

(Nukelta 11 psl.)

MŪSŲ MILIJONAI — NE MUMS

Tema, kuria kalbėsime, nėra nauja. Apie tai jau ne vieną kartą išėivijos spauda rašė. Sielojasi tais reikalais visi. Buvo skųstasi, protestuota ir ieškota įvairiausių išeičių. Mus susidomėti vėl taja tema paskatino paskutiniajame "LAISKŲ LIETUVIAMS" (1973 m. birželio mėn.) atspausdintojo vedamojo pabaiga. Pirmiausia, ją ištiesai ir cituojame:

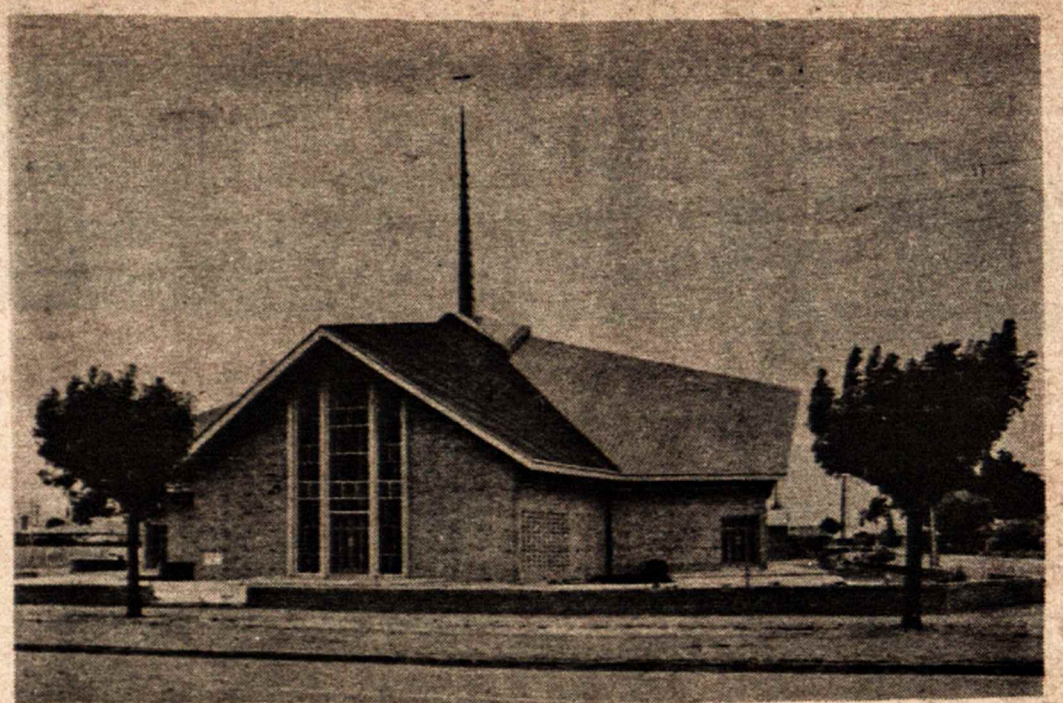
"Praktika aiškiai rodo, kad ilgiau išsilaikyti tautybė gali tik tada, kai žmonės gyvena arti vienas kito, kai turi savo draugijas, organizacijas, parapijas. Matome, kad viena po kitos žūsta mūsų parapijos, kai lietuviai sklandosi ir keliai į patogesnes gyvenimo vietas. Taip neseniai mirė ir Roselando lietuvių parapija Čikagoje. Jos graži bažnyčia jau priklauso nelietuviams, nes lietuviai išsikėlė į vakarinius priemiesčius. Ar nereikėtų mums šia kryptimi pasukti savo veiklą ir energiją, ar nereikėtų prašyti, kad lietuviams būtų leista steigti neteritorinę parapiją tuose vakarų priemiesčiuose? Ar nebūtų logiška ir protinga prašyti, kad būtų jiems suteikta ir finansinė parama, nes jų aukomis neseniai pastatyta lietuviško stiliaus bažnyčia jau naudojasi kiti? Tai būtų prasminga mūsų kova, kuri turėtų atnešti laimėjimą." Iš tiesų, kiek energijos mūsųose šiuo metu iš-

elkvojama, ieškant būtų ir nebūtų "tautos priešų", sudarinėjant nešvarių patriotų sąrašus, juodinant kitaip galvojančius asmenis!? Visai telsingai tad "LL" vedamajame ir siūloma tąją energiją panaudoti visai konkrečiai veiklai, būtent, steigiantis lietuviškais pinigais pastatytąsias šventoves ir kitokius pastatus išlaikyti sau. Jau vienoje Čikagoje jau yra milijoninės vertės nekilnojamas turtas, išslydęs iš lietuvių rankų, ir šlandien netiktai, kad lietuviai jais nebegali naudotis, bet nei jų lietuviško vardo nebėra. Ir visa tai buvo suaukota paprastųjų, pilkųjų mūsų tautiečių, dirbusių sunkiausią ir nešvariausią darbą įvairiose kasyklose, skerdyklose bei fabrikuose.

Nesiimame čia teisti arba mokinti kitų. Nemanome kritikuoti nei įsienėjusių Katalikų bažnyčios nuostatų. Sutinkame taip pat, kad daugelis tikinčiųjų, aukojusių savo pinigus vienos ar kitos šventyklos statybai, nesi-gaili savo aukos nei tada, kai atiduodama ji kitų tautybių katalikams. Žinia, kas pinigą duoda — turi teisę jį duoti kam nori. Negali gi lysti į svetimo kišenę arba galvą. Betgi reikia pripažinti, kad yra nemažas skaičius lietuvių tikinčiųjų, kurie tokį, jų pinigais pastatytą, pastatą perdavimą kitiems skaudžiai ir giliai pergyvena. Ne tik-

tai pergyvena, bet ir ima pykti. Tik prisiminkime kiek ilgai teko čikagiečiams lietuviams kovoti dėl savųjų kapinių! Ir iš tolo žiūrint, buvo graudu ir apmaudu matyti tokį aukštesnės dvasinės hierarchijos nesiskaitymą su mūsų religiniais papročiais bei tautiniais jausmais.

Aišku, atsakymas į tai galėtų būti labai paprastas: mes patys dėl to esame lygiai kalti kaip ir bažnytinė valdžia. Nesunku suprasti vyskopus — negi dėl kelių lietuvių, ateinančių į pamaldas, laikys lietuvių kunigus ir leisi jiems atnašauti Šv. Mišias lietuvių kalba?

Šv. Jono bažnyčia P. Australijoje, arch. A. Navako.

Gal, iš tiesų, geriausia išeitis būtų steigti neteritorines parapijas? Arba — energingiau prašyti finansinio atlyginimo, kad tais pinigais būtų galima

statyti bažnyčias kitose vietovėse? Kiekvieną atvejų, tokia kova tikrai būtų prasminga. Daug prasmingesnė už ieškojimą krislo brolio akyje.

IR GERAI, IR BLOGAI... nuomonės, laiskai, atgarsiai

BĖDOS, VARGAI VIS
TAI MERGAI...

Išvykus J. Petrėnui, "Nepr. Lietuva" paskelbė lyg į S. O. S. panašų šauksmą į talką.

Bet kas "N. L." redaguoja? "Tėv. Žiburiai" tvirtina, kad tą laikraštį redaguoja dr. H. Nagys ir A. Lymantas, o pati "N. L." tvirtina, kad tą laikraštį redaguoja P. Paukštaitis.

Nesinori tikėti, kad "T. Ž." redaktorius, sėdėdamas Toronte, galėtų matyti koks cirkas vyksta "N. Lietuvos" pirkioje. Čia yra tik vietinio reporterio pranašystė.

Kyla klausimas ar tas kvietimas į talką yra nuoširdus. Tenai rašoma, kad "N. L." talpins ir necenzūruotus (sic!) pasisakymus, bet neduos vietos grafomaniškai piktžolei.

O! Mamma mia! Čia jau poetas diriguoja kaip Mozė nuo kalno.

Visų pirma, žodis "grafomanas" turi daug definicijų. Juo gali būti:

a) Naujokas literatūroje. Patiks jam ar ne, bet to titulo jis neišvengs.

b) Poetas, rašytojas ar žurnalistas, kuris blogai rašo.

c) Sargalius, kuris nori pamatyti savo atspausdintą pavardę.

Nors "N. L." kviečia

jaunus literatus, bet automatiškai jie nuriedės į grafomaniškų piktžolių krepšį. Dar prieš rašant, jiems patartina pasidaryti charakterį.

L. Tolstojus, savo dienoraštyje, grafomanu išvadino M. Gorkį. Kritikai grafomaniškai išvadino B. Shaw, E. Zolą, G. Flaubert ir daugelį kitų rašytojų. Nežiūrint to, jie tebėra literatūroje nesugriaujami stulpai.

Čia kaip tik norisi priminti Kristaus sakymą: "Neteisk, kad nebūtum teisiamas."

Norint pagelbėti jau sunkiai alsuojančiai "N. Lietuvai", reikia griebtis drastiškų priemonių. Nuo mirties visada skaudė operacija reikalinga. Reikia pradėti taip, kad net aniuolai juoktų, nes kitaip gausis tas pats jovalas. Kiekvienas parengęs "N. L." jausis kaip srutose išsimaudęs.

Priežastis yra ta, kad valdyboje yra "medinų plūklų", kurie visur savo trigraši kiša ir redaktoriui tik amžių trumpina. R. Maziliauskas juos ir jas vadina "pielomis", o J. Petrėnas — "mišūgenakopais".

Kitas "N. L. - vos" atviro žodžio priešinys yra fanatizmas apskreptas NADO. Jeigu galėtų, tai šis diktatoriškas širšynas ir Mafią pralenktų,

nes jis įsakinėja redaktoriui ką dėti į laikraštį, o ką ne.

Ne visi dar žino ką reiškia NADO. Šis sutrumpinimas reiškia: "NABAŠNIKU ATSIDUODANČIŲ DAVATKŲ ORGANIZACIJA." Vienas senas lietuvis taip apie jas išsireiškė: "Anos tokios glušos y, ka nē varlių romyt nemok".

Jeigu Mozė būtų nors vieną NADO narę pažinęs, — jis būtų dar vieną įsakymą davęs.

M. ČAPKAUSKAS
Montreal, Que.

Iš kur p. M. Č. žino, kad jaunų literatų kūryba automatiškai nuriedėsianti į ... krepšį?

Red.

GT,

Aš nuoširdžiai linku, kad "NL" tikrai stiprėtų ir didesnę paramą sulauktų iš mūsų tautiečių ir bendradarbių. Tegu "NL", jos rėmėjai, redaktoriai, bendradarbiai tik gyvena jos likimu, tada nedings, neužsidarys.

Labai skaudžiai mane palietė liga — du kartu turėjau širdies priepuolį — du kartu prisikėliau iš numirusių tik dėka savos šeimos ir savų daktarų. Dabar, nors man daug kas užginta, bet jau trys mėnesiai, negaliu iškęsti,

Nukelta į 9 psl.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS — NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS SPAUDOS BENDROVĖ

Second Class Mail Registration No. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Lachine, Quebec. Published by The Independent Lithuania Publishing Company at 7722 George Street, LaSalle 690, Quebec, Canada.

Metinė prenumerata Kanadoje — \$7.50, visur kitur — \$8.00. Rėmėjo prenumerata — \$12.00. Adreso pakeitimas 25 c. Atskiras numeris 25 c. Adm. ir laik. red. F. P. Paukštaitis. Adresas: 7722 GEORGE STREET, LASALLE 690, QUEBEC.

Bendradarbių ir korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai atitinka redakcijos nuomonę. Rankraščiai trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra. Rankraščiai grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija ir leidykla neatsako.

DARIUS ir GIRĖNAS

KETURIASDEŠIMTS METŲ TRAGIŠKO ŽUVIMO SUKAKČIAI PAMINĖTI.

TELEGRAMOS IR REPORTAŽAI APIE DARIAUS IR GIRĖNO SKRIDIMĄ.

Darius ir Girėnas pagaliau išskris. / "Lietuvos Aidas" Nr. 156, 1933 m. liepos 14 d. - kronika /.

Jungtinių Amerikos Valstybių atstovybė Kaune kreipėsi į mūsų užsienio reikalų ministeriją, kad lakūnams Dariui ir Girėnui, kaip Jungtinių Amerikos Valstybių piliečiams, būtų leista atskristi Lietuvos teritorijon. Užsienių reikalų ministerija tuo reikalu kreipėsi į susisiekimo ministeriją. JAV atstovybės rašte mūsų lakūnų išvykimo iš New Yorko data pažymėta 1933 m. rugpjūčio 6 d. Tuo būdu juos turėtume sulaukti Lietuvoje apie rugpjūčio mėn. 9 d.

Jau atskrenda Kpt. Darius ir Girėnas. / Kaunas, Elta, 1933. VII. 15 - telegrama /.

Šiandien 12 val. Reuteris praneša radiograma, kad lėktuvas "LITUANICA" išskrido, be sustojimo, į Lietuvą.

Lietuva laukia Kpt. Dariaus ir Girėno. / L. A. Nr. 158, 1933 m. liepos 17 d. - reportažas /.

Staigiai ir netikėtai laiku šeštadienį / 1933. VII. 15 / apie 12 val. pasiekusi Lietuvą žinia apie Kpt. Dariaus ir Girėno išskridimą be sustojimo "Lituanicos" lėktuvu Lietuvos smarkiai sujaudino Kauną ir visą Lietuvą. Visi tik vieną kartojo: Kpt. Darius ir Girėnas skrenda, pir-

madienio naktį paryčiu laukiami Kaune.

Lakūnai Kpt. Darius ir Girėnas iš Amerikos išskrido 1933 m. liepos mėn. 15 d. 5 val. 24 min. Amerikos laiku / Lietuvos laiku 11 val. / Jie startavo iš New Yorko į Kauną be nusileidimo.

Šeštadienį Lietuvos Aero Klubas iš mūsų generalinio konsulo New Yorke Žadeikio gavo tokią kablegramą: "Jūsų lakūnai Darius ir Girėnas širyt 5 val. išskrido Kaunan. Artimai keturiasdešimt valandų praėjus, laukite ankstyvą pirmadienį Kaune". 1 val. 30 min. Reuteris savo nuolatinėje radio tarnyboje davė tokį papildomą komunikatą: "Lituanica" su lietuviais Darium ir Girėnu išskrido 5 val. 24 min. vietiniu laiku. 1 val. 45 min. Reuteris Eltai atsiuntė specialią telegramą: "Lituanica" išskrido 5 val. 24 min. rytiniu standartiniu laiku. Lėktuvu skrenda kapitonas Steponas Darius ir Stasys Girėnas. Be pasų ir Jungtinių Valstybių prekybos ministerijos leidimo".

Tikromis žiniomis užvakar / t. y. 1933. VII. 15 / 21 val. mūsų laiku "Lituanica" yra perskridusi Newfoundlandą. 22 val. laivai plaukė į Ameriką matę "Lituanica" skridusį Atlanto sritį, kur slautus stipri audra.

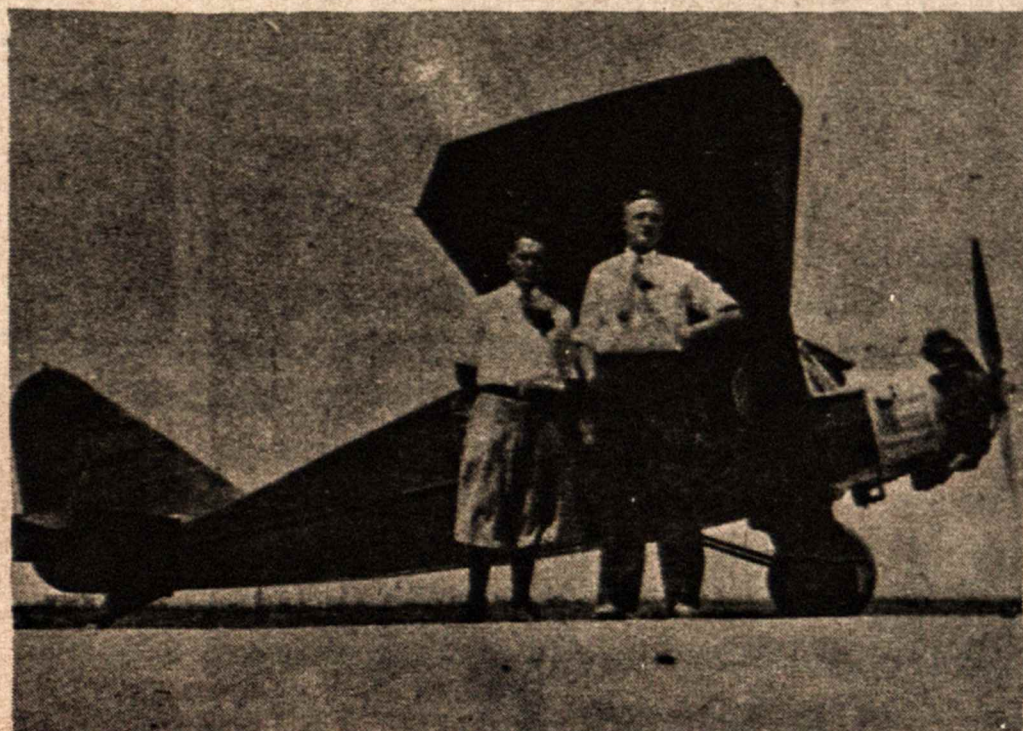
Nepatikrintomis žinio-

pablogėjęs oras, lietus, žemi debesys ir priešingasis skridimo kryptis vėjas. Tai buvo 1933 m. liepos mėn. 17 d. 1 val. 35 min. po vidurnakčio. Apie "Lituanicą" daugiau žinių nebėra. Pranešimuose nuolat kartojama tik apie nepaprastai pablogėjusį orą ir labai sunkias skridimo sąlygas.

Atskrendančių lakūnų pasitikti jau nuo pat vakaro persipildęs aerodromas. Visi su didžiausiu nekantrumu laukia lakūnų. Smalsios ir nekantrios laukiančiųjų akys veltui žiūri į nakties tamsoje paskendusią ir apniauktą erdvę, užančio lėktuvo negirdėti. Ten, iš kur turi atskristi, kartkartėmis žaibuoja, kyla dar tamsesni ir juodesni debesys. Lakūnų sutikti atvyksta daug aukštų svečių, vyriausybės atstovai, svetimų valstybių atstovai, kiti svečiai ir gausios tūkstantinės minios ne tik iš Kauno, bet ir specialiai iš provincijos atvykusių.

Žinių apie Kpt. Darių ir Girėną vis nėra. Pamažu brėkšta, šviesėja. Prašvinta. Lakūnų vis nėra. Kur jie? Visi įvairiai spėlioja: jie paklydo - Karaliaučio palaikė Ryga ir grįžo į vakarus ieškoti Kauno; jie dėl tamsos ir blogo oro paklydo; gal nelaimė. Klausimas, "ar tikrai jie perskrido Atlantą?"

Visos radijo ir telegramų agentūros apie Kpt. Darių ir Girėną tyli. Be 5 min. 7 val. ryto Kauno radijo stotis skelbia, jog turėję atskristi lakūnai, neatskrido, apie juos žinių nėra. Mūsų lakūnų išskaičiavimu, "Lituanicos" benzinas turėjęs visai išsibaigti šityr 7 val.

Kpt. Stepas Darius ir civ. lak. Stasys Girėnas

Skridimu labai domisi Reuterio telegramų agentūra, kuri prašė Eltą skubiai pranešti apie "Lituanicos" atskridimą į Kauną ir duoti smulkesnių žinių.

Vakar / 1933. VII. 16 / smulkiau apie skridimą buvo per Eltą pranešama, kad Kpt. Dariaus ir Girėno lėktuvas "Lituanica" nudažytas oranžiškai sidabrine spalva.

Anglų lakūnų sluoksniuose jaučiama susirūpinimo dėl stokos žinių apie lietuvių lakūnus, apie kuriuos jokių žinių neturima nuo to laiko, kaip jie perskrido Newfoundlando pakrantę šeštadienio vakare. Nei anglų oro ministerija, nei anglų admiralitetas negavo jokio pranešimo apie lakūnus.

Atlanto vandenyną perskridę, jau šlapus Berlyną, žuvo... / L. A. Nr. 159 1933 m. liepos 18 d. reportažas /.

Visa Lietuva dar vakar / 1933. VII. 17. / nekantraudama laukė atskrendantį Kauną pirmųjų mūsų transatlantinių lakūnų - Kpt. Stepono Dariaus ir Stasio - Tomo Girėno. Juodu buvo savo "Lituanica" lėktuvu atkakliai, drąsiai, tikrai didvyriškai, iš pat New Yorko, be sustojimo, tiesiog Lietuvos beatskrendą. Jau buvo per audras, per tirštas miglas ir debesys prasiskynę kelią per didįjį Atlanto vandenyną. Jau buvo daugiau kaip trisdešimt septynias valandas be sustojimo skridę ir laimingai nugalėję įvairias stichijos kliūtis ore ir tebuvo likę tikrai apie trejetas valandų kelio iki Kauno. Jau buvo laimingai atlikę daugiau kaip devynis dešimtadalius viso savo kelio - apie 8000 km. Buvo jau šlapus Berlyną. Nesu-
sigundė to milijoninio miesto šviesų milžiniška pašvaiste, be abejojimo, tamsią audringą naktį viliojusia po tokios nežmoniškos kelionės nutūpti valandėlę į erdvę ir patogią, naktį budėjusį, vietos aerodromą, kur buvo nusileidęs ir pirmąją skridę amerikietis Post. Ne, nenusileido čia.

(Pabaiga sekančiam nr.)

MIRUSIEJI KALBA:

PRANYS ALŠĖNAS
(Iš mano susirašinėjimo archyvo)

1963 m. rugsėjo 9 d.

Didž. Gerb. p. Alšėnai,
Pastebėjau Jūsų pastabas "Tėviškės Žiburiuose" apie kun. Richard Ginder straipsnį "Our Sunday Visitor" iuje".

Straipsnis, bendrai, buvo geras. Mes/pabaltiečiai/deja, kažin kodėl buvom apleisti. Tuo reikalu parašiau "Visitor" iui laiską. Iki šiol iš jo jokio atsiliepimo nesulaukiau. Nežinia, ar nenorėjo prisipažinti prie neapsižiūrėjimo, o gal nepatiko, kad laiškas buvo rašytas ne autoriui, bet redaktoriui, o gal nesurado vietos ilgesniui laiskui. To laiško nuorašą jungiu Jūsų žiniui. Vėlesniuose straipsniuose Lietuva nebeapleidžiama. Gal kartais tas mano laiškas ir padėjo.

Viso geriausio Jums linkėdamas, tikrą pagarbą reiškiu,

Petras Daudžvardis,
Lietuvos Generalinis Konsulas.

J.M.Pr. Alšėnui,
Toronte.

1963. VII. 25.

Mielas Brolau,

"Draugas" paskelbė

Petras P. Dauzvardis

M. Krupavičius.

Paties norus mane įrikiuoti į "didvyrių" eiles. Labai dėkoju už atmintį ir rūpestingumą. Aš tuo nelabai suinteresuotas. Ar įrikiuos ar neįrikiuos atliktas darbas pasilieka ir to fakto niekas neišbrauks, nors stengsis ty-

lėjimu istumti į užmarš-tį. Aš džiaugiuose gerą darbą Lietuvai ir Lie-tuvai padaręs. To man užtenka. PLB tėvas buvo Vlikas. Aš turėjau laimės ir garbės ją į vėžes įsta-tyti. Iš jos nesulaukiau to, ko tikėjau. Pirmame PLB kongrese dalyvavau. Išvykau sunkios nuotaikos slėgiamas. Bendruomenė buvo be bendruomeniškos dvasios. Ir po to kongre-so ėjo ta pačia kryptimi. Į detales nenoriu leisti. Visą laiką vaduoja "vie-nų rankų" politika ir sie-kimai nepalsydamai to, kad tuomi neįstengia Bendruomenės išvesti iš kūdikystės amžiaus. Tai mane labiausia skaudina. Aš bijau, kad šis kongre-sas nebūtų pirmojo nuo-trauka. Juk tos pačios galvosenos žmonės jį organizuoja. Gaila, kad prie jų prisidėjo ir mūsų Matulionis. Aš suprantu, kad savo rūpesčiu ir ap-galvestavimu jį užsimo-jimų kita kryptimi nenu-kreipsiu.

Linkiu iš Viešpaties geros sveikatos ir sek-mės darbuose, kurių at-lieki stebėtinai daug. Tuomi aš didžiuojusi ir dėkoju.

Jūsų

M. Krupavičius

(Bus daugiau)

IR MIRTIS BUS NUGALĖTA...

Kur nubėgote, o jaunos dienos,
Lyg mergaičių krykšdamas būrys?...
Kam paliekate ilgėtis vieną
Į pravertas nežinion duris?

Jūs nubėgat ir negrįžtat niekad...
Tu, jaunyste, niekad negrįžai.
Tik gyvenimo žieduose lieka
Prasiskintos brydės įstrižai.

Jonas Aistis

Zina Piečaitienė

Jau mes visi žinojome, kad nuožmi, neatlaidi liga iš lėto, bet skaudžiai ir negailestingai, naikina jos jauną kūną. Tikriausiai, ir pati Zina Piečaitienė seniai tai jautė ir žinojo. Bet ji atsisakė pasiduoti mirčiai - ją mes matėme, dar prieš keletą savaitių, nuolat besišypsanti (nors toje šypsenoje dažnai galėjai įmatyti lyg prabėgantį šešėlį, tarytum ji šypsojusi kažkam, mums nepažįstamam, bet žinomam tik tiems, kurie yra pradėję paskutinį pasikalbėjimą su Anapus), ji lankėsi koncertuose, po-būviuose, stovyklose, nuo-lat sklindina gyvenimo, džiaugdamasi viskuo, niekad nė žodžio neužsimindama apie savo prakentė-tas valandas ligoninėje. Tarp ligoninės ir namų ji praleido pastaruosius sa-vo gyvenimo metus, bet gyveno už mus visus in-tensyviau, tarsi norėdama

parodyti kaip galima džiaugtis gyvenimu ir koks jis nuostabus. Nie-kaip negaliu užmiršti jos, kartą, ligoninėje, pasaky-tų žodžių: "Jeigu galė-čiau vėl iš naujo gyventi, žinočiau kaip gyventi..". Betgi tiek, kiek jai buvo duota, ji su kaupu, ir ne-sigallėdama, atidavė ir kitiems. Ji dirbo su jau-nimu nuolat: su skautais, su mokiniukais savo įsteigtoje Montessori mo-kykloje, su sambūriais, su bendruomene. Ji buvo giliai tikinti ir darbšti savo parapijos (Šv. Kazi-miero) narė.

Niekad neatsisakė jo-kio darbo, nors augino keturis sūnus ir namuose rūpesčių netrūko. Gal būt, todėl, laidotuvių dieną, kai galvojau apie Ziną, man nuolat ir nuolat prisiminė-tiedu Aisčio eilėraščio posmai - toji nostalgikai skaidri nuotaika ir paly-ginimas prabėgančių die-nų su laimingai krykš-čiančiu mergaičių būriu tarsi taikliausiai nusakė jos trumpą žemiškąjį ke-lią. Trumpą, bet nuosta-biai skaitų ir giedrą. Ir taip be galo sklindina gy-venimo, jog, žvelgdamas į ją, net ligos metu, tikėjai, kad mirtis g a l i būti nu-galėta. Kad tiek daug gy-venimo negali paprastai

Nukelta į 9 psl.

kronikinės datos

Surinko J. Šiaučius.

Šiais metais sukanka:

- 2465 metai, kai 492 m. pr. Kr. tarp Persijos ir Graikijos vyko karas.
- 2295 m., kai 322 m. pr. Kr. mirė graikų filosofas Aristotelis (gimė 384 pr. Kr.).
- 2150 m., kai 177 m. pr. Kr. romėnai užėmė Istros pusiasalį.
- 2000 m., kai 27 m. pr. Kr. Romoje pastatyti Pon-teono rūmai.
- 1950 m., kai 23 m. gimė romėnų rašytojas Gaius Plinius Sekundus (mirė 79 m.).
- 1120 m., kai 853 m. vikingai apgulė Apuolės pilį.
- 1120 m., kai 853 m. danai užpuolė Kuršą.
- 990 m., kai 983 m. rusų kung. Vladimiras Svja-tozlavičius užpuolė Jotvingių kraštą.
- 890 m., kai 1083 m. lietuvių kariuomenė užėmė Pskovą.
- 855 m., kai 1118 m. mirė Bizantijos imperatorius Alexius Comnenus (gimė 1048 m.).
- 850 m., kai 1123 m. Leterane įvyko visuotinas Bažnyčios suvažiavimas.
- 800 m., kai 1173 m. mirė mozūrų kunig. Boleslavas (Garbanius).
- 780 m., kai 1193 m. tarp Prancūzijos ir Anglijos prasidėjo karas.

(Tęsinys 9 psl.)

- 770 m., kai 1203 m. kryžiuočių ordinas užėmė Konstantinopolio miestą.
- 770 m., kai 1208 m. lietuviai sumušė vokiečių ordiną.
- 760 m., kai 1213 m. Livonijoje ir Prūsijoje siautėjo maras.
- 760 m., kai 1213 m. Lietuvos kunig. Daugerutis su Provgordu sudarė taikos sutartį.
- 755 m., kai 1218 m. Livonijos kalavijuočių ordinas, kartu su danais, užėmė Estijos Saoremo salą.
- 750 m., kai 1223 m. mirė Prancūzijos karalius Pilypas II (gimė 1165 m.).
- 745 m., kai 1228 m. danai Estijoje įkūrė Narvos miestą.
- 730 m., kai 1243 m., Italijoje įkurtas Genujos uni-versitetas.
- 730 m., kai 1243 m. jungtinės prūsų, suduvių ir lietuvių karinės jėgos, prie Renzeno ežero, sumušė kryžiuočių ordiną.
- 730 m., kai 1243 m. Kašubų kunig. Sventopolas su kryžiuočiais pasirašė karo paliaubas.
- 730 m., kai 1243. VI. 15 m. prūsai ir lietuviai prie Osos upės, Pavyslėje, sumušė kryžiuočius.
- 725 m., kai 1248 m. Haličo - volinijos kunig. Da-nielius užpuolė jotvingius.
- 720 m., kai 1253 m. tarp jotvingių ir mozūrų vyko karas.
- 720 m., kai 1253 m. įkurta Lietuvos bažnytinė pro-vinciija.

(Bus daugiau)

Diogenas. Freska Vilniaus universiteto P. Smuglevičiaus salėje

Daugelis yra girdėję apie keistuolį senovės graikų filosofą, kinikų mokyklos atstovą Diogeną iš Sinopo. Diogenas, niekindamas aristokratizmą ir aukšindamas vargingumą, buvo atsisakęs visų žemiškų malonumų ir neva gyvenęs statinėje. Tačiau archeologijos mokslas rodo, kad Eladoje tuomet nebuvo statinių, bent tokių, kokioje vaizduojamas Diogenas. Nors senovės Graikija buvo vyno ir medaus šalis, tačiau jiems laikyti naudota ne mediniai, o akmeniniai indai, aukšto sulig žmogum.

SAULUČIŲ MEISTRAS

Simonių apylinkėje mūsų dėmesį patraukė grakščių, saikingu skoniu sukomponuotų, „geležinių saulučių“ antkapinių paminklų smailgalių motyvai. Ant kai kurių jų 1884, 1890 m. datos. Kas gi buvo jų meistras! Apie jų meistrą mums papasakojo senukai Šukienė Ona ir Grucė Jurgis iš Geiminiių kaimo.

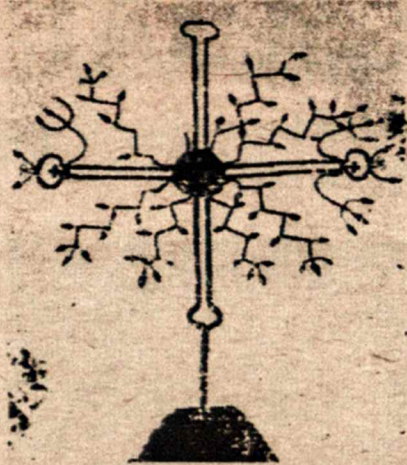
— Tai Buzas Petras iš Juodžiūnų kaimo, Šimonių apylinkės. Jis mirė kokiais 1916 m., turėdamas 80 m. amžiaus. Jo tėvai turėjo Juodžiūnuose 15 ha žemės. Gausioje vaikais šeimoje Petras buvo vyriausias. Bet iš pat vaikystės dienų jis kažkodėl nelinko prie žemės — pasakoja Grucė. — Petriukas buvo persiėmęs prasimanytais užsimojimais, siekimais. Pradžioje jį viliojo Šimonių girios paslaptingos gilumos, kaimų laukų ir pievų toliai, vėliau — nepažįstami tolimi kraštai. Kasmet jis pranykdavo iš namų ir grįždavo po kelių mėnesių.

Kartą jį, jau sukakusį apie 20 metų, tėvas prieš mirdamas įspėjo: „Tavo, Petriuk, būdas — ne artojo. Nepyk, sūnel, aš tau namų nepaliksiu“. Petras, išklausęs tėvo žodžių, pasakė: „Tėvelluk, tai man bus tikra laimė, kad atėisi nuo namų“.

Šimonių miestelio pakraštyje jo jaunesnieji broliai „pasogai“ surėmė pirkele ir kalvę. Petras, jau prieš tai pasireiškęs kaip gabus kalvis, tėvo valia tampa kalviu-amatininku. Kasmet pavasariais, sužaliavus miškams, ištisomis dienomis praklaidžiodavo girioje. Jis rinkdavo eglių ir pušų šakus. Pririnktų šakų atsargas jis naudodavo kalvės žaizdų įkūrimui. Kiti vasaros laiku, nežinia kokiais tikslais, pėsčias iškeliadavo į Vilnių, kartais į Tilžę. Iš savo tų klajonių grįždavo rudenį.

Grįžusį sodžiaus merginos erzindavo: „Nei Vilniaus miestely, nei prūsijos gražesnių nerasi, kaip mes“. Buzas, nemokėdamas siautuoless laiklaidis atsikirti, žyposdamasis sakydavo: „Beg pirslem aš ten buvau... Norėjau pamatyti nematytus kraštus, tai ir pasiekiau“.

Kaip Buzas keliadamas išsiversdavo, niekas nežinodavo. Žinia tik, kad iškeliadamas jis pasiimdavo žiemos nusiakų vario, sidabro žiedų,

viršelių ir Kauninių adylių. Šiuos gaminius keliadamas pardavinėdavo.

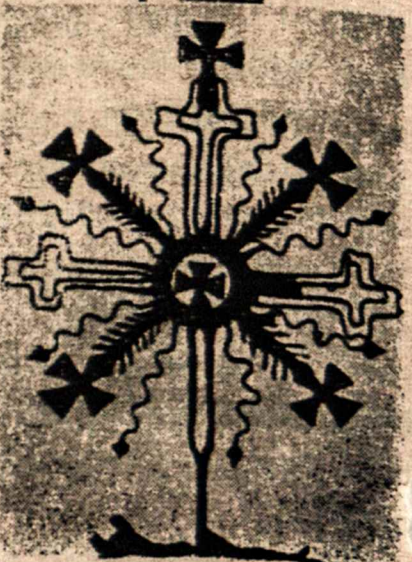
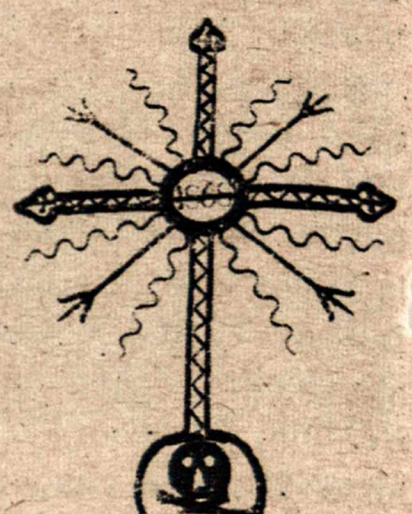
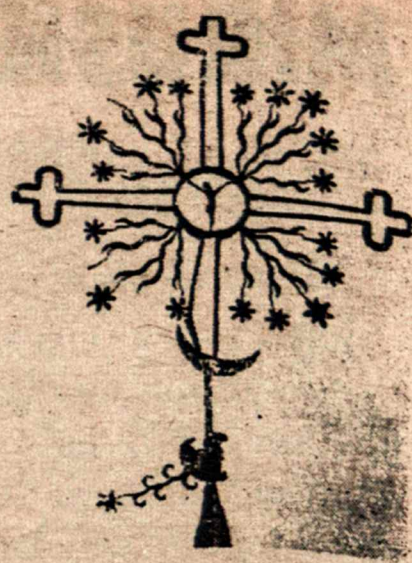
Jaunystėje Buzas jokios mokyklos nelankė, namie rašė taip pat nesimokino. Bet subrendęs, jis buvo raštingas. Kartą jis išsireiškė, kad rašė išmokęs iš knygesnių, kurių dėka jam tekdavę būti prūsiose. Rašto mokėjimas palengvinęs jam jo amate. Vėliau, kai Buzas tapo sėliu ir ėmė pastoviai kalvio amatu verstis, savo meninius dirbinius jis datuodavo ir įspausdavo savo bei užsakytojo inicialus.

Kalvystėje Buzą domino tik „grazių daiktų kalimas“. Net ir paprastus buitinius daiktus kaldamas, jis vis gražindavo juos, išvedžiodamas „gimbelėmis“, kituose jis įgraviruodavo eglutę, šakelę. Kaip kalvis, jis savo apylinkėje pasižymėjo antkapinių paminklų smailgalių motyvais — saulutėmis.

Po klajonių, nepastovaus gyvenimo metų, sukakęs apie 35 m. amžiaus, Buzas vedė. Nuotaką jis pasirinko vietinę merginą, žymią juostų audėją. Tatai buvo visiems staigmena. Mat, visi manė, kad Buzas nuotaką susiras ir atsiveš „iš tolimo krašto“.

Anroje savo amžiaus pusėje Buzas antkapinių paminklų smailagalius ėmė kalti grynai gėlių motyvais. Jo naujai sukomponuotose motyvuose visiškai išnyksta kryžiaus forma; smailgaliai turi gėlių puokštės formą. Pasakotojai pažymi: „Jis labai mylėjo savo žmoną, jam patikdavo jos išaustosios juostos, tai jis ir tas viršūnės ėmė dirbti, kaip juostos“.

Buzo kaltų smailgalių gėlių motyvais ir šiuo metu aptinkama Kupiškio rajono senkapiuose, jų turi įsigijęs Rokiškio kraštytyros muziejus.

Liaudies menininkų kūrybinis charakteris pasireiškėdavo ir geležies dirbiniuose. Netgi daugelyje darbų, skirtų kulto reikálams, vyraudavo supoetinti gamtos motyvai

„Mokslas ir Gyvenimas“

(Antroji ištrauka)

VILNIUJE 1919 METAIS

(Ištrauka iš J. Gliados romono „Sunkiausiu Keliu“)

Bet tuoj pat visi pastebėjo, kad Aukštuolaitis nesi-verčia konkretumais. Jis vėl ir vėl kalba apie tėvynės meilę, o vis ir vis neišdėsto veiklos plano, kaip ginti tėvynės laisvę. Iš jo skardžios kalbos, iš sakinių konstrukcijos ir tuščios patriotizmo deklaracijos karininkai ėmė sugauti smarkiai juos nuviliantį tuštumą. Tam tikras kalbėtojo „klaipėdietiškumas“ jau nebetalkino. Visi pajuto esminį kalbėtojo bruožą: tuščiažodžiavimą.

— Tamsta kalbi mums apie tėvynės meilę, — pasakė vienas iš būrio. — Tai gražu! Kas gi nežino, kad dėl tėvynės meilės mes čia ir esame. Atrodo, paraginių mylėti Lietuvą mums nė nereikia. Bet, sveikas, ištark mums savo planus, kaip dabar elgtis? Kaip apginti šalį nuo bolševikų. Mums reikia dabar gerų, gudrių patarimų, o ne tėvynės meilės pamokų.

Vienas iš jaunųjų vyrų garsiai ir nervingai suriko:

— Jeigu nori į mus kalbėti, tai ir pasakyk, ar žinai, iš kur gausime lėšų kariuomenei kurti? Juk be stiprios kariuomenės visos tos šnektos apie laisvę — kaip žirniai į sieną.

Prasiveržė stiprus nuplojimas.

Aukštuolaitis sumišo. Jo polėkiška deklaracija užlūžo ir suglebo. Jo noras savo žodžiais uždegti jaunus vyrus buvo bereikšmis burnos aušinimas. Patriotizmas — savaime aiški vertybė. Jauni karininkai nebuvo gai-valas, kurį reikėjo lenkti į lietuviybę Vydūno „Giedotojų draugijos“ laikais. Tai buvo kito, jam nežinomo molio žmonės.

— Kada vokiečiai perleis mums ginklus? — kažkuris vyrų paklausė.

— Kur gi tie ginklai? Tark, pagaliau!

— Jeigu ginklų neduos, mes juos nagais išlupsime!

Vienas karininkų stojo pirmyn ir griežtai paklausė Aukštuolaičio:

— O kas tau, tautiet, pavedė į mus kalbėti? Kas

tau pavedė mums į vadus siūlytis?

Tai buvo smarkus klausimas. Ir kapsukiniai agitatoriai gali imtis sunkiausių triukų. Tik dabar kai kurie sugriebė, kad Aukštuolaitis priklausė vokiškojo soldateno tarybai.

— Kas pažįsta šį vyrą? — pasigirdo šūksmai.

Vienas iš vyrų perveriančiai sušvilpė, iškisęs porą pirštų burdon.

Aukštuolaitis regimai nusigando. Galėjo sekti neprašyto tribūno išmetimas nuo laiptų. Jis greitai pasisuko ir, nekreipdamas į kažką sakyti mėginančio Giron mostus, beveik bėgte išbėgo iš salės. Susirūpinęs Gira bėgo paskui Aukštuolaitį.

Pulkininkas Kubilius, nekalbus ir neskubus savo veiksmu, stengėsi raminti įsikarščiavusius vyrus, bet jų balsų alase niekas ir negirdėjo Kubiliaus žodžių. Niekas ir nekreipė dėmesio į pasimetusį pulkininką.

11

Ir kitą dieną karininkai suėjo tuose pat šaltuose ir niūriuose buvusios vokiečių karinės valdžios rūmuose. Gandas vis plito, kad bus galutinis ir esminis pasitarimas dėl lietuvių karinės valdžios centralizacijos. Visi galvojo, kad reikalingas naujas Apsaugos Štabas, ir visi geidė atsikratyti generolu Kondratavičium.

Suėjo ypatingai daug karininkų. Čia jie buvo visi, susispietę Vilniuje, nuskurę, alkani, netekę kantrybės ir vilties. Tai, atrodo, buvo lūžis: būti ar nebūti, likti Vilniuje, ar išsiskirstyti, išvažinėti į savo tėviškes. Kiekvienam, esančiam Vilniuje, atrodo, kad tikrai sostinėje gali būti išspręstas Lietuvos gynybos klausimas. Išsimėtę provincijoje pavieniui, paskiri, neginkluoti, praradę sujungtos karininkijos jėgą, jie beprasmiškai išgaiš, neturės jokios naudos karinės galios užuomazgai.

— Daug Tarybos narių išbėgo iš Lietuvos, — tarėsi su apmaudu balse ir akyse, — kaip su mumis?

Gandai sunkėjo ir gąsdino. Taip pat aštrėjo žodžiai:

— Jie apleido mus bolševikų puolimo akivaizdoje.

— Gudai karininkai jau bičiuliaujasi su lenkais. Betkurią dieną ir jie taps mūsų priešais.

Mūsų kalba

Apie kalbos norminimo principus

Pasiklausęs kalbininkų ginčų dėl ko kio kalbos dalyko gerumo ar negerumo, tūlas gali dar padaryti išvadą, kad kalbos norminimas ir jos ydos — tai vis kalbininkų prasimanymai. Nebūtų kalbininkų — nebūtų kalbos klaidų ir rūpesčių dėl kalbos taisyklingumo. Bet argi kalbos taisyklingumas ir normos tik kalbininkų prasimanymas?

Kalbos norminimas atsirado, galima sakyti, kartu su kalba. Tik tūkstančius metų jis buvo nesuvoktas, nepastebimas, vyko savaime — be kokių teorijų ir diskusijų. Tai buvo natūralus procesas: individas, kurio kalba nuo skirdavosi, būdavo priverstas prisiderinti prie kolektyvo kalbos normų. Toks „norminimas“ liudavo tik vieną individą, ir visuomenė to norminamojo poveikio nepatirdavo.

Tačiau tautų ir kalbų istorijoje būna laikas, kai tą norminimą patiria ne atskiri individai, bet milijonai žmonių priverčiami mokytis ne taip kalbėti, kaip jų nuo mažens įprasta. Taip esti formuojantis ir įsigalint vadinamajai bendrinei arba nacionalinei literatūrinei kalbai. Nors toji bendrinė kalba paprastai išauga iš tautos kalbos, bet jos normos ne visai sutampa su liaudies kalbos, t. y. tarmių, normomis. Tas nesutapimas ir reikalingas atsakyti savųjų kalbos įpročių ir taikytis prie bendrinės kalbos sukelia tam tikrą kovą, tam tikrą nepasitenkinimą bendrinės kalbos normomis, norą ir savo tarmės ypatybes įsiūlyti kaip normines.

Ne visose kalbose tas norminimas yra vienodai griežtas ir nevienodai skausmingas. Tai priklauso nuo įvairių istorinių sąlygų, tradicijų, nuo kalbos susiskaidymo tarmėmis, taip pat nuo kalbos mokslinio tyrimo ir kitų dalykų.

Kadangi įvairių tautų bendrinės kalbos formuojasi nevienodomis sąlygomis, tai ir jų normos nėra vienodai griežtos ir detalizuotos. Pavyzdžiui, anglų bend-

rinės kalbos sąmoningas norminimas yra kur kas menkesnis už prancūzų kalbos, kuriai tvarkyti ir norminti jau prieš kelis šimtus metų buvo įsteigta Prancūzijos Akademija (Académie Française; jos statutas patvirtintas 1634 m.). Tačiau ir anglų bendrinėje kalboje yra tam tikrų normų, tam tikrų taisyklių, kurių laikytis reikalauja anglų kalbos specialistai ir visuomenė. Vadinasi, šiaip ar taip, visos bendrinės kalbos turi savo normų, taisyklių; vienių kalbų jos griežtesnės, įsakmesnės, kitų — ne tokios kategoriškos. Ir lietuvių bendrinė kalba negali būti išimtis, tik ji, neturėdama ilgaamžių tradicijų, gaudama įveikti gausių tarmių pasipriešinimą, stokodama puoselėtojų, ne visada įstengdavo laiku nustatyti savo normas ir jas įdiegti į kasdieninę vartoseną.

Bendrinės kalbos normos remiasi tam tikrais principais. Iš pradžių tie principai gali būti suvokiami intuityviai, bet vis dėlto jie sudaro normų pagrindą. Ne visos bendrinės kalbos savo normų pagrindu deda tuos pačius principus. Rusų nacionalinės bendrinės kalbos kūrėju laikomas A. Puškinas: jis nulėmė, kad kalbos norminimo pagrindu buvo padėtas jos liaudiškumo principas, t. y. atsisakymas nuo daugybės senosios ir bažnytinės slavų kalbos elementų, jų keitimasis iš liaudies kalbos lobių paimtais pakaitalais. Panašų vaidmenį lietuvių bendrinėje kalboje atliko Jonas Jablonskis. Pirmasis ir pagrindinis jo reikalavimas buvo rašyti ir kalbėti žmoniškai. Ką tada, XIX a. pabaigoje ir XX a. pradžioje, reiškė kalbėti ir rašyti žmoniškai? Visų pirma, tai reiškė kratytis toms svetimybėms, kurios per bažnyčias, dvarus, nelietuviškas mokyklas ir įstaigas plūdo į lietuvių kalbą, išstumdamos savus, būdinguosius žodžius bei konstrukcijas. Tai reiškė naujoms savoms ieškoti žodžių liaudies kalboje arba jų darytis, nenuotolstant nuo liaudies kalbos. Šitas kalbos norminimo principas, ypač reikalavimas nevarfoti barbarizmus, to meto lietuvių visuomenės buvo karštai priimtas: kyla nacionalinės saviugrības jausmas skatino vengti visokių kalbos apnašų, reiškiančių dvasišką ir ekonomišką tautos pavergimą.

Tačiau, įsismaginus keisti svetimybes, vienas kitas ėmė taisyti ir tuos, nelietuviškus žodžius, kurie atėjo į kalbą dėl kultūrinio bendravimo (pavyzdžiui,

bakterija, elektra, energija, teatras...). Jų vartojimas neprieštarauja kalbos liaudiškumo „žmoniškumo“ principui: jie reikalingi, kai kyla žmonių kultūra, kai įsigali technika. J. Jablonskis ir K. Būga tokios rūšies svetimųjų žodžių niekada nėra kėsinęsi varyti iš lietuvių kalbos. Mūsų žymieji kalbininkai nekeitė ir tokių senų skolinių, kaip knyga, katilas, liudyti, muilas, muftas, pipiras, šilkas, ūkis... Jie taip pat savo rūšies kultūros skoliniai, kuriuos pakeisti kaltiniais naujadarais (nesunku tuo įsitikinti) visais atžvilgiais neracionalu. Tai visai kas kita, negu barbarizmai aršus, bakūžė, bujoti, mislyti, rėdyti, stovyti, varsa, — jų vietoj galime vartoti autentiškus liaudies kalbos žodžius, kartais net po du tris.

Augant lietuvių bendrinei kalbai, jos liaudiškumo principo pradėjo neužtekti. Jau tas faktas, kad bendrinė kalba formuojasi vienos tarmės pagrindu, reikalauja nevienodai vertinti ir liaudies kalbos reiškinius. Bendrinė kalba nėra įvairių tarmių elementų kratinys, bet tam tikra sistema. Tad savaime iškyla ir kitas kalbos norminimo principas — žiūrėti kalbos sistemingumo.

Iš lietuvių kalbininkų šį kalbos norminimo principą pirmasis suvokė ir beveik visus savo kalbos taisyms juos grindė Jonas Jablonskis. Reikalaujamas kalbos sistemingumo, jis kovojo su nereikalingomis bendrinei kalbai žodyno tarmybėmis, provincializmais ir nevykusiais naujadarais; morfologijoje — su gretinėmis lytimis, paimtomis iš įvairių tarmių. Šio principo Jablonskis laikėsi labai nuosekliai ir griežtai, netoleruodamas net vakarų aukštaičių tarmės dalykų, kurie būdavo atsitiktiniai, nebūdingi visai bendrinės kalbos sistemai. Vieną iš ryškiausių pavyzdžių čia galima nurodyti žodžio skaitlius, žinomo visoje Vakarų Lietuvoje, taisyms. Suglumusiems to žodžio gynėjams jis taip aiškino: „Kadangi sutaptis šis žodžio vidury yra labai nepaprastas aukštaičių dalykas (jų rytuos čia sakoma, rodos, tėra skaitčius, visur aukštaičių spiečius, piklevoti, žemaičių — spietlius, pitlevoti...), tad imta iš rytų aukštaičių tarmės rašyti ir bendrinę rašomojo kalboj skaitčius (...)“ (J. Jablonskis Raštai, t. V, Kaunas, 1936, p. 176). Ne kartą priešininkams, kaišiojantiems jam į akis kurioje nors termėje ar senuosiuose ra-

tuose rastą faktelį, jis yra pasakęs, kad vien tuo negalima pateisinti jo vartojimo bendrinėje kalboje. Iš tų paaiškinimų galima suvokti, kad Jablonskis nebuvęs kalbos fakto vergas, bet drąsus ir ryžtingas sistemingos bendrinės kalbos kūrėjas.

Dar Jablonskis buvo gyvas, kai pasidarė aišku, kad bendrinei kalbai norminti reikalingas dar vienas principas — stilistinio diferencijavimo ir motyvavimo principas. Beje, pats Jablonskis, šiaip ar taip, tuo principu beveik nesirėmė. Tas principas nuosekliai ir motyvuotai pradėtas kelti vėliau. To principo susiformavimas buvo nauja, aukštesnė lietuvių bendrinės kalbos raidos pakopa. Bendrinė kalba augdama apima įvairiausias visuomenės gyvenimo sritis, kurios savo ruožtu ir reikalauja tam tikro kalbos stiliaus: teismo protokolo kalba skiriasi nuo intymaus laiško kalbos, istorijos veikalo kalba — nuo istorinio romano kalbos. Nors jie visi parašyti viena bendrine kalba, bet vis dėlto melė laiško niekas nerašys protokolo kalba, istorinio romano — istorijos vadovėlio pasakymąs ir žvirkščiai. Jei kalbininkui kariais užkliūva romane ar apsakyme tokie pasakymai, kaip nepriklausomai nuo to, ryšium su tuo, tai dar nereikia, kad jie apskritai nevartotini. Čia jau gal tik režia kalbos jausmą, kaip režia ausį pustonių detonuojantis instrumentas simfoniniame orkestre. Tiesa, ne visi tai girdi...

Stilistinio diferencijavimo ir motyvavimo principas skatina visuomenę subtiliau, su skoniu vartoti savo kalbą. Rašytojui šis principas teikia neribotų galimybių naudotis visais kalbos turtais; svarbu tik žinoti, kur tinka mūsų peikiamieji barbarizmai ir tarmybės (sakykim, individualizuoti literatūriniai herojai).

Čia apibūdinti trys, sakytumėm, pagrindiniai bendrinės kalbos norminimo principai. Specialiojoje lingvistinėje literatūroje nurodoma ir kitų principų, bet jie arba nebūdingi lietuvių bendrinei kalbai, arba sunkiau suprantami plačiajai visuomenei. Tų trijų pagrindinių principų suvokimas turėtų padėti mūsų visuomenei sąmoningai prisidėti prie bendrinės kalbos tobulinimo

"Mokslas ir Gyvenimas"

— Juos atpenėjome savo globoj tikrai tam, kad nuneštų ginklus lenkams.

— Vyriausybė remiasi Gardinu. Kur bėga Kondratavičius, ten bėgs ir Taryba.

— Visa Lietuva lieka vokiečiams, o šie ją atiduoda komisarui Joffei.

— Šalin Gardinas. Mes turime savo Vilnių.

— Kas gi, vyrai, bus rytoj? Kalbomis reikalo nesutvirtinsime.

— Kas bus rytoj?

Šis gausingiausias karininkų susirinkimas buvo chaotiškiausias iš visų buvusiųjų. Nei generolas Kondratavičius rodėsi, nei buvo čia kuris, kas ryžtųsi vadovauti susirinkimui. Žmonių tarpe nebuvo centro. Klausimai, piktos, sarkastiškos kalbos, žiaurios pastabos, šūkšmai, nusikeikimai skleidėsi ore. Visi kartu kalbėjo, visi kartu reiškė savo nuomones, visi klupo ties nežinia ir visi geidė kažkokio sprendimo, tvarkos, linkmės, kuri stebuklingai sutelktų visų siekius į našų srautą.

Tradicinis karinis apmokymas reikalavo turėti centrą, kuriuo verta pasitikėti, kuris būtų autoritetingas ir duotų įsakymus, kuriems lengva paklusti.

— Bolševikai artėja prie Vilniaus, lenkai stiprinasi mieste, o mes, bejėgiai, mitinguodami burnas ausiname, — skelbė kapitonas Grigaliūnas-Glovackis.

Tarp kitų — buvo vyresnysis leitenantas Velykis, Petras Gužas, Musteikis, Nastopka, Liormanas, kapitonas Adamkevičius, papulkininkis Liatukas, karininkas Jakštas, Petras Ruseckas, Škirpa, Noreika, pulkininkas Kubilius.

Nepaprastame susirinkime viešpatavo vienas nekviestas susirinkimo rikiuotojas — apmaudas. Ir vyresnieji karininkai, ir visai jauni — visi buvo pasidavę nerimui. Karininkų organizavimas įžengė į akligatvį, kurio pabaigoje slypėjo mirtis.

— Nereikia Tarybos! — kažkas suriko.

— Šalin Taryba!

— Reikia diktatoriaus. Į bolševikų veiksmus tegalima atsakyti diktatūra!

Tas naujai atrastas terminas skambėjo viename

ir kitame salės kampe. Terminas jau nedarkė ausų, kurie labiau mėgo žodį „demokratija“. Anaipol, žodis „diktatūra“ skambėjo kaip naujas Apsaugos Štabas, kuris tuoj pat duos naudingus ir našius veiklai įsakymus.

Staiga į sujaudintų karininkų susirinkimą įžengė Stasys Šilingas. Jo veidas buvo įraudęs dėl žiemos speigo, ilgi plaukai sutaršyti ir barzda suvelta. Tai buvo tikras kontrastas visad rūpestingai apkarpomai Giros barzdelei.

Visi karininkai gerai pažinojo Šilingą. Jis daugeliui buvo žinomas dar iš prieškarinio periodo savo dramatiškomis, patriotinėmis kalbomis per teatrinius parengimus. Skubus Šilingo įsiveržimas į salę tiesiog iš žiemos speigo, nenumetus storo, ilgo apsiausto, vos kepurę nuo galvos numovus, visus savotiškai pristabdė erzintis ir keiktis.

Šilingas buvo svarbus Tarybos narys, likęs Vilniuje. Tai žmogus, galįs pranešti karininkams svarbią žinią.

Jis skubiai peržengė salę ir sustojo prie stalo, kuris buvo tarp dviejų aukštų ir siaurų langų.

Staiga, lyg stebuklingos rankos nubrauktas, balsų alasas nuščiuvo. Daugelis stūmėsi, norėdami matyti besiruošiantį prabilti Šilingą. Vyras žemo stogo, o pakūstinimo nebuvo. Blanki dienos šviesa pro langus už jo nugaros aukštos patalpos prieblandos nepajėgė praskaidrinti.

Šilingas kalbėjo trumpai ir kietai:

— Ponai karininkai, aš vienas iš trijų Valstybės Tarybos aukščiausiojo Prezidiumo narių likau Vilniuje. Nebeturime čia pirmininko Antano Smetonos. Valstybės atstatymo misijos susiskirstė, kiekvienas dirbame savo sekcijoje. Tėvynė yra didžiausiame pavojuje. Reikia ne kalbų, bet darbų. Man tenka ir pavestas uždavinys: vykdyti krašto valdžią, todėl jūs, ponai karininkai, privalote klausyti mano įsakymų, kaip vyriausiojo kariuomenės vado!

Bus daugiau.

* KULTŪRINIS PUSLAPIS *

E. Gaputytės paroda

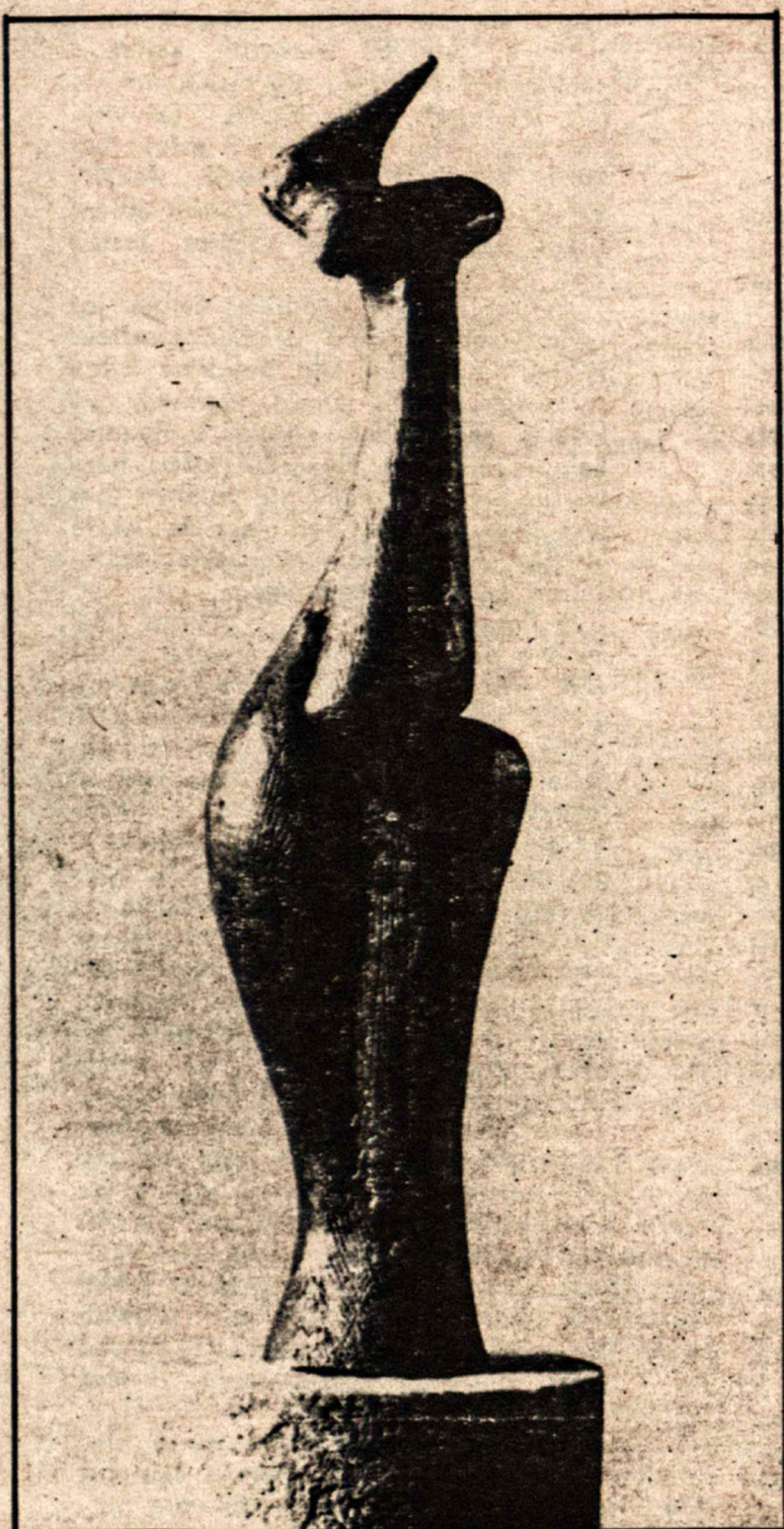
Skulptorė ir dailininkė Elena Gaputytė liepos 6-28 d. d. Marjorie Parr Galerijoje (285 King's Road, Chelsea SW3) ruošia savo kūrinių parodą.

E. Gaputytė (gimusi Lietuvoje 1927 m.) yra studijavusi meną Freiburge, Montrealy, Toronte ir Paryžiuje. Nuo 1956 m. gyvena Anglijoje. Šiuo metu ji dėsto skulptūrą Digby Stuart College Londone.

1961-1973 m. laikotarpyje įvairiose vietose yra suruošusi septynias individualias parodas. Parodose kartu su kitais dailininkais ji yra dalyvavusi daugiau nei dvidešimt kartų.

E. Gaputytės kūrinių, privatiškuose rinkiniuose ar meno galerijose, turi šie kraštai: Lietuva, Australija, Kanada, Korsika, Airija, Anglija, Prancūzija, Indija, Kuwaitis, Šiaurinė Airija, Skotija, Švedija, Valija, Vak. Vokietija, JAV.

Lietuviai, ypač arčiau gyvenantieji, turėtų nepraleisti progos šią parodą aplankyti.

E. Gaputytė Paukščių legenda (bronzos).

Jaunimo Centre gegužės mėn. 18 d. jaunieji dailininkai savo dailės parodos atidaryme. Pirmoje eilėje iš k. į d.: A. Ambrozaitytė, D. Stončiūtė, D. Barzdukaitė, V. Eivaitė, V. Naujelytė ir A. Zailskaitė. Antroje eilėje iš k. į d.: J. Kuprys, E. Jurjonas, R. Kutka, P. Skvirblys, T. Petroliūnas ir R. Latozaitė. Nuotr. A. Kezio.

... Trupinėliai ...

(Iš mūsų tautosakos /

- Ne kas rytas labas rytas.
- Kas kam skirta, kaip koja įspirta.
- Koks paukštis, tokia ir giesmė.
- Susiraukęs kaip suodžius braukęs.

—●●—

Žmogus apkūlęs vilką ir nutraukęs jam uodegą. Nuskriaustajam į pagalbą subėgę daug kitų vilkų. Žmogus gelbėdamasis išlipęs į medį. Tada beuodegis atsistojęs prie medžio, ant jo užkopęs kitas vilkas, ant to trečias, ir taip vilkai pradėjo artintis prie žmogaus. Žmogelis, matydamas, kad gali greitai patekti vilkams į nasrus, suriko: "Kam klius, kam neklius, o tam striukiui beuodegiui tikrai klius." Beuodegis jau sykį gavęs iš žmogaus pylos, persigandęs ir šokęs bėgti, nuversdamas visus kitus vilkus.

—●●—

Sako, jog volungė rykauja prieš lietų. Yra ir sakmė, aiškinanti, kodėl volungės prašo iš Dievo lietaus. Esą, kartą Dievas suraginęs visus žvėris ir paukščius eiti kasti griovių ir daubų, kad būtų kur užsilaikyti upių, ežerų ir pelkių vandeniui ir kad visoks žemės gyvis turėtų kur atsigerti. Visi keturkojai ir sparnuočiai paklausė Dievo ir padirbė, kas įsakyta. Tik volungė neįsakyta, ir Dievas ją nubaudęs. Nuo to laiko volungė galinti gerti tik tlek, kiek sugauna krintančių lietaus lašų. Nuolat troškulio kankinama, ji vis šūkauja: "Lyk, lyk, lyk." Matyt, todėl volungė kai kas dar vadina lietaus paukste.

Parinko B. V. N.

VLADA ČERNIAUSKAITĖ

SAKALAS - Lino režinys "Kultūros Barai"

AL. GIMANTO

KOMPROMISŲ AR NUOLAIDŲ KELIAS? (arba kieno naudai dirba laikas)

Jei kas, prieš kokį dešimtmetį būtų atpasakojęs kai kuriuos reiškinius, dabar aiškiai pastebimus (ir toleruojamus) mūsų tarpe, būtų buvęs gera proga nuoširdžiai nusikvototi, o kiek blogesniu atveju, tokį pranašą jei ir neiškreipti, tai bent pasišaipyti iš jo.

Čia nenorima spręsti klausimą, ar mes patys, ar tik laikas kuria aplinkybes, ar vien tik savime susidariusios aplinkybės saisto mus, bet, regis, viena yra tikra, kad tam tikri visuotini pasikeitimai, bent jau daliniai, nerčia kai ką modifikuoti, taisyti, talkyti, derinti, bent kiek keisti.

Štai, mūsų spaudoje gana plačiai buvo aprašyti įvairūs susitikimai Muencheno olimpiados metu su įvairių kraštų komandose startavusiais lietuviais, sovietinės rinktinės neišskiriant. Dar daugiau, vietiniai lietuviai net ir bendrą pobūdį buvo suruošę lietuviams sportininkams, kuriame dalyvavo ir su visais bendravo atvykę iš Lietuvos ir olimpiadoje atstovavę sovietinė imperiją.

Tokie, lyg ir oficialūs (gal tik privatūs?), santykiai, bendravimas, kai kam kelia visą eilę minčių ar net ir susirūpinimą. Yra galvojančių, kad čia jau pažeistas, bent iki šiol prilaikytas, principas, kad negalima turėti jokių santykių su oficialių sovietinių delegacijų (atstovaujančių tik sovietijai) nariais. Išimties tegalėtų būti daromos tik su privačiai besilankančiais tautiečiais.

Kita vertus, įdomu pastebėti ir kai kuriuos pasikeitimus sovietinėje praktikoje ir jų varžtuose. Nereikia abejoti, kad prieš kokį dešimtmetį niekas nebūtų leidęs laisvai ir be jokių atskirų palydovų lietuviams sportininkams iš sovietinamos

Lietuvos bendrauti su likusios pasaulio dalies lietuviais sportininkais. Galimas dalykas, kad prieš dešimtmetį priėmęs gėlės Lietuvos sportininkas iš "svetimų rankų", oficialaus pagerbimo metu, pakylėjo, gal būtų ir nukentėjęs, tuo tarpu per Muencheno žaidynes, atrodo, nebuvo pagrindo jokiai baimei ar represijoms. Ar tai sovietinė nuolaida ar tik taktikos keitimas?

Mums čia atrodė, kad sovietinės įstaigos pernai didžiausiu entuziasmu sutiko ir priėmė tą daugiausia iš chicagiečių ir ciceriečių vaikų sudarytą, ekskursiją. Bet tame tėra tik dalinė tiesa. Pasirodo, kad pirmoji iniciatyva išėjo ne iš ten, bet iš šios pusės. Turėjo praeiti keletas metų, kol šis užsimojimas buvo įvykdytas, daugelio siaubui čia, mūsų tarpe, ir, tikėtis ar ne, daugelio siaubui, anapus. Baimė buvo abipusė ir tas pats bendras nepasitikėjimas. Mes baiminomės galimą savojo jaunimo komunistine indoktrinacija, o ten, pareigingi ir ištikimi pareigūnai bijojosi galimo "buržuazinių" ir antisovietinių nuotaikų skleidimo iš atvykusio jaunimo pusės, kurio tarpe nebūta "Vilnies" ar "Laisvės" pasekėjų.

Tai vaikų ekskursijai grįžus, kaip tik tą pačią savaitę, teko lankytis Cicerio ir buvo proga padeduototi su vaikų tėvais įvairius tos kelionės aspektus. Ir čia, ir ten, viskas pasiruošimas buvo lydimas paslaptinumo. Ir čia, ir ten, bijotasi visokios provokacijos. Kitaip sakant, nepasitikėta vienu kitais.

Visą peržvelgus, lieka tam tikras pagrindas spekuliacijai, kad lietuviški patriotiniai sluoksniai Lietuvoje labai palankiai žvelgė į išėvių jaunimo būrio atvykimą, bet partijai ištikimieji visą laiką turėjo (ir turėtų, tebeturi) savotiškus rezervus ir bijojo prisiminti bet kurią atsakomybę ar ir riziką. Kai kuriais atvejais, ten beveik nežinota iki paskutinio momento, kas toliau ir kaip daryti, o instrukcijos

MIRTIS BUS NUGALĖTA...

(Atkelta iš 5 psl.)

išnykti, neįmanoma jo užpilti žeme, kad mes visi dar ilgai ilgai nešiosimės su savimi jos šypsenos trupinį ir prisiminsime, kai ateis mūsų valanda, kad ir taip galima atsiskirti. Gal tai ir tėra dabar vienintelė dovana ir paguoda Juozui ir sūnums, ir mums, ją pažinusiems, bet toji dovana neišmaimoma į nieką šioje žemėje.

Henrikas Nagys

IR GERAI IR BLOGAI...

(Atkelta iš 2 psl.)

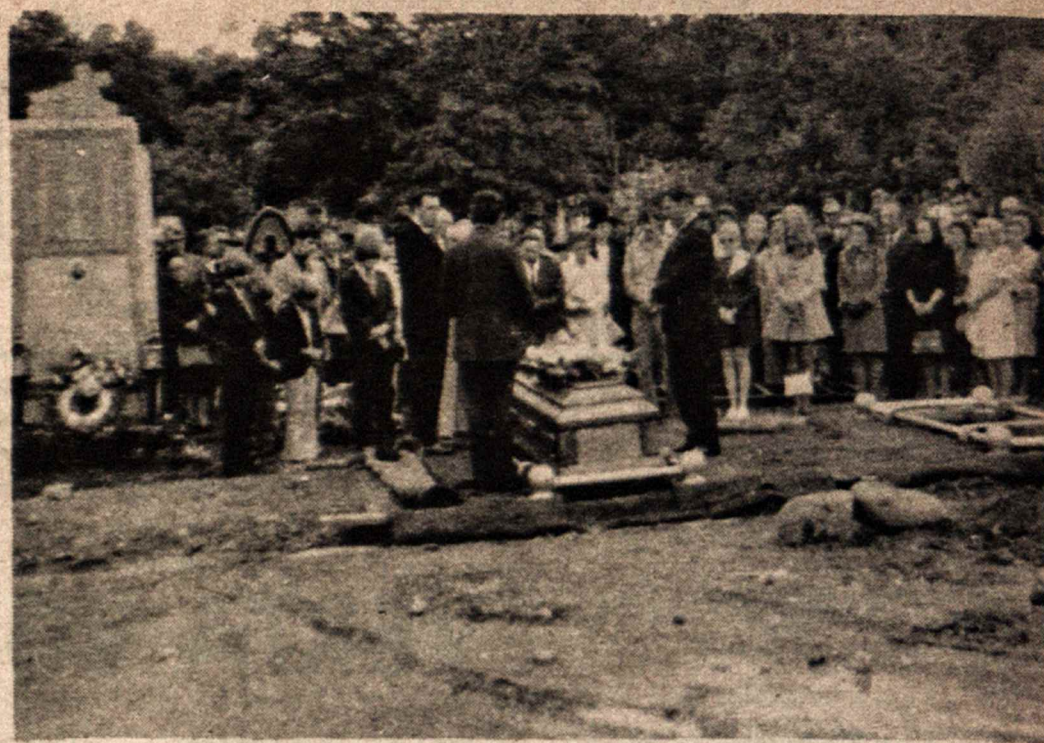
norisi daug kam parašyti, padėti. Tačiau gyvybės pavojus dar nenustumtas, todėl ir "NL-ai" daug negaliu padėti. Tikiu, kad

"iš augščiau" vis vėluodavo ar nebuvo pilnos.

Partinė drausmė ir varžtai yra ir toliau stropūs. Tuo pačiu, lyg ir praleidžiami kai kurie eksperimentai. Ar tai jau kompromisai ar tik taktikos pakeitimai? Dar būtų labai sunku spręsti. O gal tai normali išdava laiko, to niekad nesustojančio ir daug ką minkštinančio faktoriaus? Tokiu atveju, teliktų tik spėlioti kieno naudai dirba laikas....

Kokia proga ir kokiam reikalui čia rašomi šie žodžiai, abiemis minėtiems įvykiams jau esant praeity?

Montrealis, tegu kol kas ir pamažu, bet jau ruošiasi olimpinėms žaidynėms. Pats laikas ir mums atitinkamai pasiruošti tam laikotarpiui, kada sovietinių ekipų sudėtyje ir vėl į vakarus atvyks mažesnė ar didesnė grupė lietuvių sportininkų. Kokie ir kaip bus mūsų ryšiai su jais? Ar vėl viskas liks spontaniškumo ir atsitiktinumo ženkle? Sutiksime juos kaip seses ir brolius, ar ignoruosime juos? Žvelgsime į juos kaip į lietuvių tautos reprezentantus, ar tik kaip į sovietinio režimo atstovus? Diskusijoms ir konkrečioms uždavinims laiko dar yra. Neveikla dar niekad pozityvaus neišsprendė, nebus kitaip ir šiuo atveju.

ZINOS PIEČAITIENĖS LAIDOTUVĖS

atgausiu jėgas ir vėl įsi-jungsiu į lietuvišką spaudą, kuri taip reikalinga pagalbos.

Tad, brangūs lietuviško žodžio puoselėtojai, nenustokit kūrę, rašę, rūpinęsi juo, nes tik mūsų spauda suteikia neapsa-

komos paguodos, ypač kai žmogus ilgas dienas sergi. Tikiu, kad ir visi lietuviai mūsų spaudą myli ir ją remia.

Su pagarba,
Bal. Brazdžionis
Chicago, Illinois

KRONIKINĖS DATOS:

(Tęsinys iš 5 psl.)

- 720 m., kai 1253 m. mirė Čekijos karalius, Vaclovas V.
- 710 m., kai 1263 m. mirė Lietuvos karalius Mindaugas.
- 710 m., kai 1263 m. prūsai ties Liubuva sumušė kryžiuočius.
- 710 m., kai 1263 m. lietuviai ties Daugavgruva sumušė Livonijos ordino kariuomenę.
- 710 m., kai 1263 m. tarp Norvegijos ir Škotijos vyko karas.
- 700 m., kai 1278 m. kryžiuočių ordinas nuterėjo Sembo kraštą.
- 700 m., kai 1278 m. Romos imperatorium tapo Rudolfas I.
- 680 m., kai 1293 m. tarp Anglijos ir Prancūzijos vyko karas.
- 675 m., kai 1298 m. anglai prie Falkirko nugalėjo škotus.
- 675 m., kai 1298 m. Romos imperatorium tapo Albertas I.
- 665 m., kai 1308 m. įkurtas Romos universitetas.
- 665 m., kai 1308 m. vokiečių karaliumi išrinktas Henrikas VII.
- 660 m., kai 1313 m. pastatyta Medininkų pilis.
- 660 m., kai 1313 m. lietuviai Latvijoje, prie Toreidos, sumušė Livonijos ordiną.
- 650 m., kai 1323 m. tarp Lietuvos ir Livonijos ordino sudaryta taikos sutartis.
- 650 m., kai 1323 m. įkurta Bolognos universiteto biblioteka.
- 645 m., kai 1328 m. Lietuvos kariuomenė įsiveržė į Klaipėdą ir sunaikino kryžiuočių pastatytą pilį.
- 640 m., kai 1333 m. tarp D. Naugardos ir Tverės vyko karas.
- 640 m., kai 1333 m. D. L. K. Gedimino sūnaus kunig. Narimanto vedini lietuviai pasieke suomių žemes prie Ladojos ežero šiaurės vakarų pakrantės.
- 640 m., kai 1333 m. maurai užėmė Gibraltarą.
- 640 m., kai 1333 m. Škotijoje vyko civilinis karas.
- 640 m., kai 1333 m. Švedijoje vyko vidaus sukilimas.
- 635 m., kai 1338 m. tarp D. L. K. Gedimino ir Livonijos ordino sudaryta prekybos sutartis.
- 635 m., kai 1338 m. į D. Naugardo žemės įsiveržė švedai.

(Bus daugiau)

Mažoji Lietuva

NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PRIEDAS NR. 1

VERTA VOKIEČIAMS PAGALVOTI

1972-73 metu vokiečių - sovietų sutartimi VF Vokietija ne tik atsisakė visų savo 1939 m. apturėtų rytinių sričių, bet ir atsisakė reikšti bet kokias pretenzijas į jas ateityje. Tai visa buvo taip vadinamos dabartinės Vakarų Vokietijos vyriausybės vedamos "Realpolitik" / realiosios politikos / išdava. Ji pakenkė tiek Lietuvos laisvės bylai, tiek tų sričių buvusiems gyventojams. Lietuviai tikėjosi, kad vokiečių - sovietų sutarties rėmuose bus palieštas ir Lietuvos sienų klausimas. Tai, savo keliu, iš naujo būtų iškėlęs 1940 metų sovietų apgaulingą ir netelsėtą Lietuvos okupaciją. Iš vokiečių pusės labai nusivylė prarastų Vokietijos sričių vokiečių mokslininkai, istorikai ir politikai. Jau nuo 1945 metų jie kruopščiai ruošė mokslinius veikalus, kad būtų pasirodę sutikti visokius rytinių Vokietijos teritorijų sprendimo eventualumus. Tokiu būdu jie būtų buvę didelis ramtis VF Vokietijos vyriausybei taikos sutarties sudarymo metu. Tačiau jie buvo visiškai aplenkti ir ignoruojami.

Išsivadėdami betkokius teisinius reikalavimus į Rytprūsius, vokiečiai šiandien pastato lietuvius į ypatingą padėtį. Jei iki šiol, atsižvelgiant į vokiečių lietuvių gerus santykius, lietuviai Mažosios Lietuvos klausimą kėlė daugiau subtiliai, tai dabar priėjo metas nedviprasmiškai reikšti savo pretenzijas į

pietnemunio sritį su Karaliaučiaus miestu.

Žinoma, Rytprūsių klausimas šiandien yra labai tolimos ateities klausimas. Pasaulis šiandien turi didesnių problemų, kad domėtųsi kokiais tai vokiečių nurašytais Rytprūsiais. Pagaliau, Mažąją Lietuvą nebėra nei senųjų gyventojų. Dabartinius krašto gyventojus sudaro sovietinių tautų konglomerato emigrantai. Bet jei mes karštai tikime į kada nors prisikeliantią Nepriklausomą Lietuvą, tai negalime užmiršti ir Mažosios Lietuvos. Priėjimo prie Baltijos jūros praplėtimas, atsikūrusiai Lietuvos respublikai naujų uostų įsigijimas, turi būti vienas iš pagrindinių mūsų valstybės atstatymo siekimų. Kad tai atsiektų, jau šiandien reikia kiekvieną pasitaikančią progą, pasauliui priminti mūsų aspiracijas į Mažąją Lietuvą. Gal ateityje, naujai formuojant Rytų Europos teritorialinį veldą, bus atsižvelgta ir į mūsų pastangas.

Mes, lietuviai, šiandien susiduriame su tokiais realiais politiniais faktais: vokiečiai išsivadė Rytprūsį, o rusai yra užėmę ir savinasi pietnemunio sritį; vokiečiams atimtos bet kokios pretenzijų galimybės į savo apturėtus kraštus, lietuviams ne. Tat, turėtų būti aišku ir suprantama, kad laisvame pasaulyje gyvenę lietuviai negali tylėti, kai atsibastę svetimi kolonistai savinasi tą kraštą, kurio net paprastas kaimelis, upė, ežeras ar kalnas skamba lietuvišku vardu.

Vokiečių pabėgėlių atstovai, paskutiniųjų didžiųjų nuosprendžių parblokšti, dar nėra suradę naujos politinės orientacijos. Bet jau būtų laikas ir jiems pramatyti, kad dabar tik lietuviams belieka kelti balsą ir mėginti paveikti pasaulio opinią, kad šiaurinė Rytprūsių dalis turi priklausyti Lietuvai. Nes šiandien betkokie vokiečių pabėgėlių dėl Vokietijos rytinių sienų revendikacijos daromi politiniai žygiai, pasaulio vertinami kaip nesiderintys su VF Vokietijos vedama oficialia politika ir dabar pasirašytais vokiečių - sovietų sutartimis. Todėl vokiečiai turėtų, jei dar šiuo metu ir neremti, bet grynai politiniais sumetimais, reikšti lietuviams simpatijų jų aspiracijoms į šiaurinę Rytprūsių dalį. Tai darydami, jie turėtų atsiminti, kad lietuvių - vokiečių santykiai, išskyrus hitlerinius laikus, visuomet buvo korektiški ir dažnai gana nuoširdūs. Po Antrojo pasaulinio karo, kai rusai ir lenkai žiauriausiais viduramžio būdais keršijo rytinių sričių vokiečiams, lietuviai, nors ir pats nuskriaustas bei tuo metu mažai maisto turėdamas, prikišdavo vokiečių belaisviui duonos riekę. O kai likę Rytprūsių gyventojai 1944 - 45 metais bėgo nuo bado į Lietuvą, lietuviai neužtrenkė jiems durų, bet dalinosi paskutiniu maisto kąsniu.

Vokiečių pabėgėlių vadai ir politikai dažnai mums primindavo, kad mūsų kelias į Nepriklausomą Lietuvą eisiąs tik per vokiškus Rytprūsius. Prieš 10 ar daugiau metų ši hipotezė gal dar ir buvo diskutuotina. Šiandien vis daugiau darosi aišku, kad tuo momentu, kai rusai bus išstumti iš vidurinės ir rytinės Europos, Rytprūsiai, politiniais ir strateginiais sumetimais, negalės toliau pasilikti rusų sala ar bastionu naujai rusų ekspansijai į Vakarų Europą. Lygiai taip pat Rytprūsioje nebus sukurta atskira / trečioji / Vokietijos valstybė. Tikrai vieno pavojaus tuo metu reiktų prisibijoti: imperialistiniai nusitelkę lenkai, jau šiandien užėmę pusę Rytprūsių, gali pasistūmėti ir užimti net ir visą Mažąją Lietuvą.

Žinoma, ir tai yra tik prielaida. Bet kaip ir bebūtų, vokiečių rytinių sričių politikams būtų jau metas revendikuoti savo iki šiol užimtas pozicijas ir susidomėti lietuvių užimta linija Mažosios Lietuvos atelies klausime. Kas gali žinoti, gal susidės kada nors tokia politinė padėtis, kad tik lietuvių pastangomis dalis išvartų Rytprūsių gyventojų vėl galės išvysti savo kraštą.

A. LYMANTAS

VASAROS MALONUMAI: Lietuviškos jachtos lenktyniauja Kuršių marse 1938 metais.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main St. East, tel. 544-7125

Darbo valandos:

pirmadieniais	10 — 5 v.p.p.
antradieniais	10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais	10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais	10 — 5 v.p.p.
penktadieniais	10 — 7 v.vak.
šeštadieniais	9 — 12 v.p.p.

Liepos—rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Mokame už:

depozitus (P.C.A.)	Čekių 5½%
šėrus ir sutaupas	6½%
už vieno metų terminuotus indėlius	7½%
ir 3 metams	8%

Duodame:

asmenines paskolas iš	10%
nekiln. turto paskolas iš	9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekių. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$4,300,000

ATOSTOGŲ RŪPESČIAIS

Mūsų judrioje bendruomenėje visoks organizacinis judėjimas sustojo. Dalis kultūrininkų jau išskrido, kita gi dalis dar tebelaiko pakelę sparnus, laukdami patogesnio vėjo numatytos vasarvietės link. Beje, dar darbo parengtyje tebėra vietos LA kuopa. Mat ji ruošia tradic. ir smagią gegužinę liepos 22 d. A. Padolsko sodyboje, prie Paris mlegello, Ont. Tad dar tebenarplioja baigiamąsias renginio problemas. Trumpos vasaros tik liepa ir rugpjūtis skaitomi geriausiais poilsio mėnesiais. Tuo laiku ir jaunimas — moksleivija tėvų namuose. Gerokai prieš švyką viskas suplanuota ir paruošta; meškerės išnarpliotos ar papildytos naujomis, laiveliai išvalyti, jų motorai ištepti. Deja, daliai mūsų tautie-

čių išvykos planai buvo sutrukdyti netikėtų nelaimių ar kitų priežasčių. Kaip tai: vienur netikėtai žmona apleido šį pasaulį, palikdama liūdinti vyrą; kitur duonpelnis vyras dėl ligos atsidūrė ligoninėje; dar kitur jauna studentė, betlūsudama virtuvėje, apsidėgino ranką ir skubiai paguldyta ligoninėje; trečiur jaunas sūnus susidūrė su įstatymais dėl kanapių. Va, štai kalmynas, grįžęs iš tarnybos, auto mašiną pastatė prie savo namų. Kitą rytą jos jau neberado: drąsus vagišius mašiną nujojo nuo pat langų. Geras prieteliš, grįždamas namo iš smagios viešnagės, susidūrė su eismo tvarkytojais, kurie vairavimo leidimą pasiliko pas save visiems trims mėn. Ir šių eilučių autoriui senas kipšas ar jaunas velniukštis sugadino strėnas taip, kad koja negalima

priminti žemės ir, galbūt, gali tekti aplankyti gydyklą.

Atrodo, kad tik viengungiško stono tautiečiai neturi jokių problemų. Nebent kuriam ateina galvon ideali mintis pasimatyti su ponute, kurios vyras darbe. Įvairių negerovių paliestieji, tikėkimės, kad kiti metai bus geresni. Laikas užgydys visas žaizdas ir viską nuneš užuomarštin.

Zp.

LIETUVIŲ DELEGACIJA...

(Atkelta iš 1 psl.)

tūra. Jos trumpos žinios buvo idėtos liepos 6 d. The New York Times, New Yorko Daily News, plačiai rašo Švedijos laikraščiai ir kt./

Po šių pirmųjų bandymų, savo valstybių ir tautų reikalais išsipausti į Rytų ir Vakarų pasaulio susidūrimą, pabaltiečiams teks akylai budėti ir toliau, nes antroji ir praktiškoji konferencijos darbų dalis prasidės rudenį Ženevoje.

VLIKO Valdyba mano, kad jo delegacija su dr. Valiūnu priešakyje, kaštavusi apie 7-8000 dolerių, atliko labai svarbų ir didelį Lietuvos valstybinį darbą. Jis bus tęsiamas ir toliau. Tlems darbams ir kovoms atlikti reikalingi pinigai. Todėl visi lietuviai, kurie brangina Lietuvą, brangina savo nepriklausomą valstybę ir tautos laisvę, prašomi

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA

5¾%	už depozitus
6%	už šėrus
6%	už taupymo s-tas
7%	už 1 m. term. dep.
7½%	už 2 m. term. dep.

IMA

8%	už asm. paskolas
8%	už mortgičius

Kapitalas — virš šešių milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5,000.

Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

BOSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2-8723 Toronto 3, Ontario

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS

į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.

Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavėjas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.

LIETUVIŲ ISTAIGA Baltic Exporting Co.

Telefonas LE 1-3098

480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO

Savininkai A. ir S. KALOZA

skubiai siųsti savo aukas Bendruomenės apylinkės ir kitas atitinkamas organizacijas, esančias laisvajame pasaulyje. VISI Į TALKĄ LIETUVAUKAS GALIMA SIŪSTI PER VAI GELBĖTI! ALTOS skyrius, Lietuvių VLIKO VALDYBA

GATAVECKŲ KETURIŲ GENERACIJŲ ŠEIMA:

Nuotraukoje — E. J. Gataveckas su Kristina Vaiciulėnaite sutuoktinių proga (viduryje). Iš kairės: senelis Lukas, 94 m. amžiaus su žmona; jaunojo motina ir jaunavedžiai; jaunojo tėvas (su kitos dukters dukra) ir antroji duktė su naujagimiu.

Nuotrauka: Pr. Juodkojo

PASINAUDOKITE ŠIUO PATARIMU

Pasinaudodami mūsų patarnavimu, geriausiai paremsite savo gimines Lietuvoje. Mūsų patarimas padės Jums apsispręsti ką pasiųsti ir kas bus naudinga ir praktiška.

Vasaros ir rudens sezonui, specialiai siūlome šias prekes, kurių maitas jau įskaičiuotas į kainą:

- Nepermatomo nailono medžiaga suknelei. \$12.00
- Gefiuro medžiaga suknelei. \$14.00
- Crimlene medžiaga su blizgučiais. \$18.00
- Gelėta arba ornamentais crimplene medžiaga. \$15.00
- Lygi crimplene medžiaga suknelei. \$12.00
- Dirbtinis mink kailis paltui. \$48.00
- Dirbtinio nailoninio kailio paltui medžiaga. \$27.00
- Labai gera vilnonė moteriškiems paltams medžiaga \$36.00
- Nailoniniai išieginiai marškiniai. \$9.00
- Komplektas moteriškų nailoninių apatinių rūbų. \$9.00

Parukai su įskaičiuotu maitu nuo \$24.00 iki \$60.00.

Priimame užsakymus auto mašinų, motociklų, dviračių, televizijos aparatų, šaldytuvų ir kt. Persiunčiame pinigus dėl tokių prekių, kurias negalima iš čia pasiųsti.

BALTIC STORES LTD.,

(Z. Juras)

421 Hackney Rd., London, E. 2. England

Tel. 01 739 8734.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus prekėmis arba pinigais į Lietuvą arba kitas šalis.

CHICAGO

KARIŠKIŲ ŠEIMA

Brookfieldietis Zigmas Dallidė Lietuvoje yra buvęs karo aviacijos laukūnas. Juodu - su žmona Maryte atvykę į JAV - besisikūrė Chicagoje. Juodviejų sūnūs baigė universitetus, ir ne tik atliko būtiną karo tarnybą, bet pasilikę ilgesniam laikui kariuomenėje. Kęstutis jau yra pakeltas į majoro laipsnį, o Aras baigęs būtinąją leitenanto laipsnyje, yra pasiryžęs išvykti tolimesnei tarnybai į Pietų Ašgalį. Kęstutis tarnauja amerikiečių bazėje Italijoje. Neseniai buvo parvykęs atostogų. Tėvai sūnų pagerbimui suruošė gražias vaišes, kuriose dalyvavo visi artimieji gimines ir draugai.

LIETUVIAI KARIAI

PLAČIAME PASAULYJE

JAV laivynas - marinai, jaunuoliams nuo 17 - 21 m. amžiaus, norintiems tarnauti laivyne, duoda visą išlaikymą specialybei įsigyti - knygas ir uniformas ir 50 dol. asmeniškiems reikalams. Kreiptis:

5537 So. Ashland ave., Chicago,

arba į Chief of Naval, Personal Department of Navy, Washington, D.C.

• Atsargos plk. Vladas Sidaravičius, kuris buvo Kauno apskrities viršininkas ir pionierių bataliono vadas, mirė Venecueloj.

• Kpt. Algimantas Šetikas, Oldseybrooke, Conn. baigęs aukštesnę karininkų mokyklą, tarnauja Vietname. Jis yra baigęs parašutininkų kursus, buvo V. Vokietijoje ir Prancūzijoje.

• James Janulis, (karo aviacijos akademijos narys), pakeltas į leitenanto laipsnį. Jis baigė ir civilinės aviacijos kursą, įstojo į pilotų lavinimo grupę, kurią baigs ateinančiais metais. Jo tėvai gyvena Chicagoje.

• Edmundas Jasiūnas, lietuvių aviacijos klubo veikėjas, spaudos bendradarbis ir studijos apie aviaciją autorius, renka medžiagą, dokumentus ir filmų ištraukas apie Lietuvos aviaciją.

• Jonas Zdanavičius, baigęs Karo inžinerijos mokyklą, tarnauja Anglijos kariuomenėje; jo tėvai gyvena Londone.

• Pr. Šukevičius, tarnavęs Lietuvos aviacijoje, jau 14 metų dirba "Air Terminal Transport Ltd", Kanadoje; už gerą darbą gavo atžymėjimą ir padėkos laišką su 50 dol. čekiu.

• Ginas Alantas, atliekas karinę prievolę V. Vokietijoje, parvyko ilgesniems atostogoms, svečiuosis pas tėvelius Ireną ir Vyt. Alantus, Detroitė.

• Aviacijos kapitonas Romas Kilikauskas, atitarnavęs karinę prievolę

P. Vietname, sugrįžo pas tėvus Los Angeles, Cal.

• JAV karo mokyklos instruktorius Jonas Puodžiūnas - Pedjoe, pakeltas į pulkininkus leitenantus; jo tėvai gyvena Worcesteryje.

• Pfc. J. Terpinas, iš Chicagos, baigė 8 savaitę mechanikos kursus armijos apmokymo centre; ir pfc. J. Pocius paskirtas į parašutininkų diviziją P. Vietname.

• Kapelionas Pr. Jaškas buvo pakeltas į prelatus, o dabar jau yra ir oro laivyno pulkininkas, Japonijoje.

• J. E. Baltikauskas, iš Chicagos, baigė karinę tarnybą, kur daugiausia praleido V. Vokietijoje, sugrįžęs tęs mokslą Judson kolegijoje, Elgin, Ill.

• Martynas Karaliūnas, pirmojo pas. karo veteranas, mirė Wilkes Barre.

• S. Viškant, grįžęs iš kariuomenės kapitono laipsniu, isikūrė gražioje savuose namuose.

• Benediktas Leksna, gyv. Kokomo, Indianoje, mirė spalio 30 d. sulaukęs vos 60 m. amžiaus; buvo II pas. karo veteranas ir ilgus metus gyveno Lietuvoje, Azitėnų km. Kėdėlnių apskr.

• Pvt. J. R. Gabrys, baigė jauno kareivio apmokymą ir tęsia tarnybą Fort Polk, Armijos bazėje.

• Kęstutis Zigaitis, Chicagoje įsigijo piloto laipsnį ir savo lėktuvą, už gerą skraidymą gavo ir dovaną.

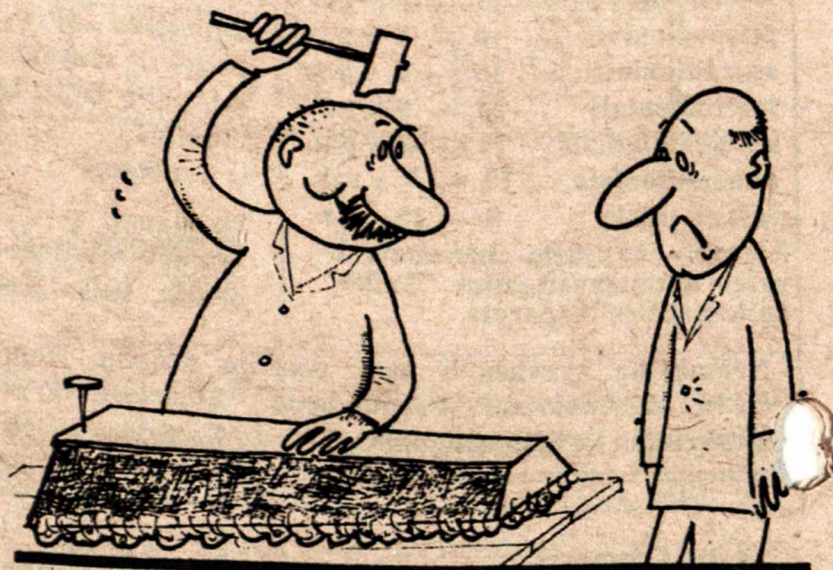
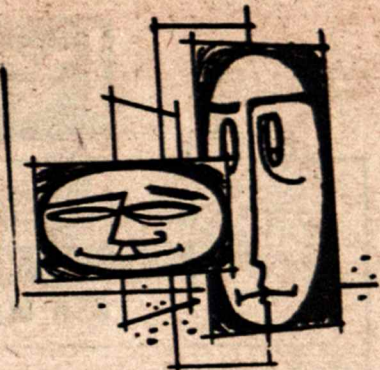
• Lakūnas Orlando Galatilis, Argentinoje žuvo nukritus lėktuvui su Argentinos artistais į La Platos upę. Jis buvo 38 m. amžiaus ir pasižymėjęs aviacijoje. Gimęs Villa Lugane, kur jo tėvai tebegyvena.

• Romas Urbonas, gyv. Santa Monica, Cal. turi savo lėktuvą su Vyties kryžiaus ženklą. Jis buvo atvykęs į Chicago Dainų šventę.

• Ltn. Vaidotas Galiūnas, iš Los Angeles, Cal. tarnauja JAV aviacijoje. Jis mokinasi skraidyti pačiais naujaisiais lėktuvais ir tikisi būti astronautu.

Bal. Brazdžionis

KREIVI VEIDRODŽIAI

— Dėl kokybės neabejokite — dirbu kaip sau...

TRYS NERIMTI EILERAŠČIAI

TARPTAUTINIAI VANDENYS

Geltonplaukė ponė Puomaišienė Angelika, po to kai atvykusi ėmė pažinti Ameriką, pastebėjo, kad vyras jau sensta ir plinka, dirba šapoj prastoj ir negali nupirkti minko, be to, prie TV vakarais vis užminga, - vieną rytą ėmė, staiga, ir pradingo... O po mėnesio tapo Mrs. Goldbag Andželika.

KEISTA METAMORFOZĖ

Žiaurus bei teisingas kritikas kniso prozą, dramas ir lyriką... Kolei kartą kažin koks rašėjas ir jo pačio knygas paakėjo... Tada mūsų kritikas angliškai kurti pradėjo, spiovė į tremtį, bendruomenę, Vliką, ir tarė: Klekvienas lietuvis - muzikas!

TEATRO AVANGARDININKAS

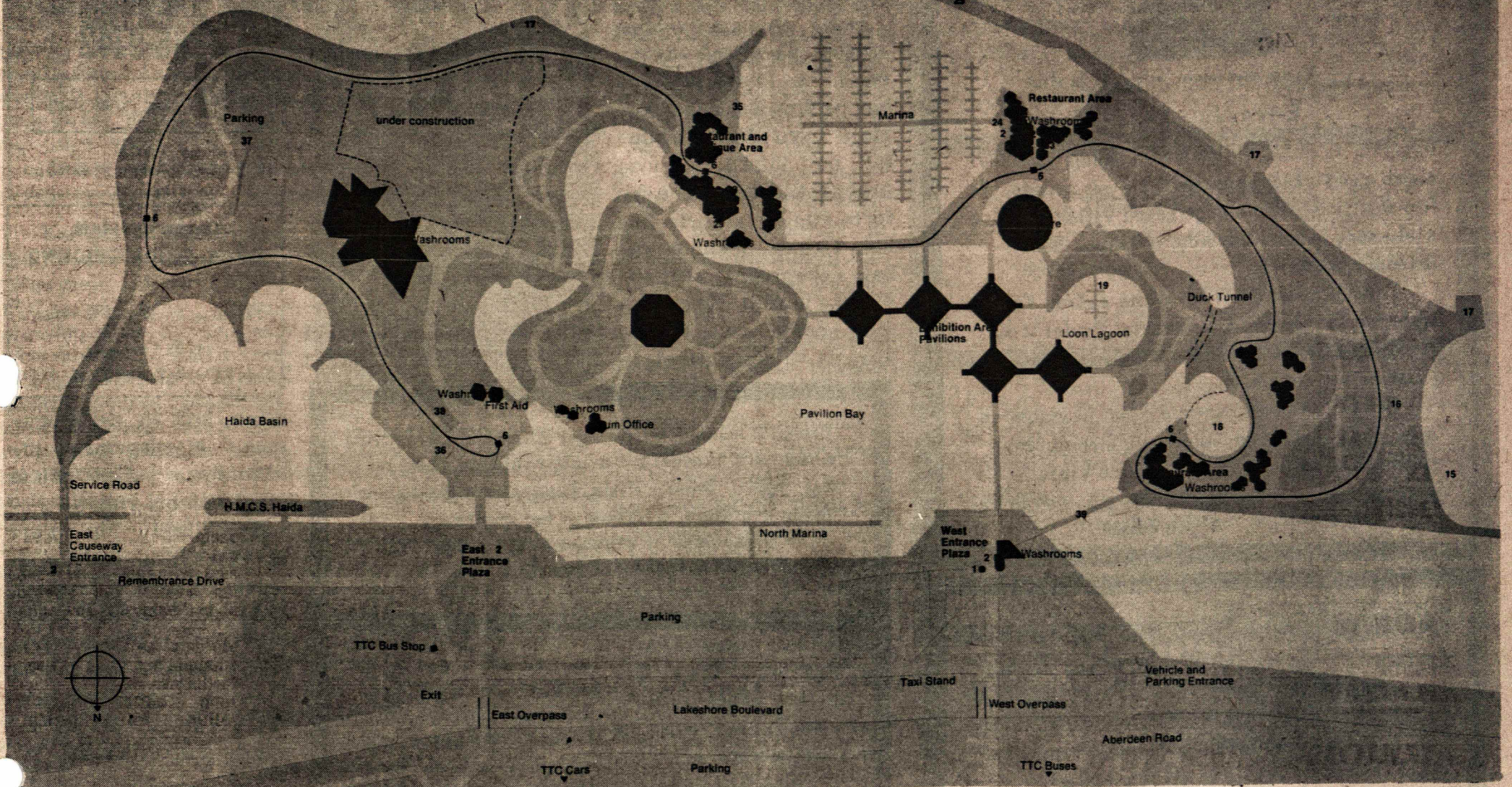
Čikagoje toks ex - vadovas kultūros festivaliavo, dramą po dramoms kūrė, kol, pagaliau, įtikino liaudį (net avangardistus!), kad jeigu kas festivaliuose drįstų apsielt be jo nuosavo force de la tour 'o, - mūsų teatras į žiaurų nuosmukį kristų... Parašė Jonas Beduonis, p. i. D. m.

— Noriu pirkti tik tai duonos... noriu pirkti tik tai duonos... noriu pirkti tik tai duonos...

CFMB LIETUVIŠKA RADIO PROGRAMA
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 11 VAL. VAK.
PROGRAMOS VEDĖJAS
L. Stankevičius, 1053 Albanel Cr., Duvernay, P.Q. TEL. 669-8834

KELEIVIS
NIEKAM NEPATAIKAUDAMAS, TEISINGA ŽODI ŠKELBDAMAS, JAU EINA 66 METUS. JAME NEMAŽAI ŽINIŲ IR IŠ KANADOS GYVENIMO, KIEKVIENAME NUMERYJE YRA SENIAI PAGARŠĖJĘ MAIKIO SU TĖVU PASIKALBĖJIMAI. YRA GRAŽIŲ APSAKYMŲ, EILĖRAŠČIŲ. ADV. M. ŠVEIKAUSKIENĖ VEDA TEISINIŲ PATARIMŲ SKYRIŲ.
Metinė prenumerata tik \$ 7.00
KELEIVIO 1973 m. kalendorius \$ 1.50
636 EAST BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS. 02127

Design: Burton Kramer Associates Ltd

Legend

(Diagramos paaiškinimas)

1. Group Tours Cashier
2. Shell Credit Cards
3. Boy Scouts Wheelchair Service (Reservations)
4. Information
5. Island Ports Restaurant and Lounge
6. Landride Stops
7. Edelweiss, Restaurant
8. Malloney's II, Lounge
9. Dell 'n Dill, Snack Bar
10. Points East, Chinese Restaurant
- Laura Secord
- Blockhouse Restaurant
13. Snack Bar
14. Snax
15. West Cove
16. Picnic Area
17. Lookout Points
18. Reflecting Pool
19. Pedal Boat Rental
20. Maximillian's Snack Bar
21. Marina Office
22. The Mariner Restaurant
23. Sailors' Pub
24. Marina Ticketing
25. Ship Deck Promenade
26. Keg'n Jester, Restaurant
27. The Hub Snack Bar
- Points East Snack Bar
29. The Village Boutiques
30. First Nation Boutique
31. Dairy Go Round
32. Italian Restaurant
33. Cig/Film Kiosks
34. Restaurant
35. Boat Tours International Dock
36. Canada Post Office
37. Ontario Provincial Police
38. TD Bank
39. West Island Bridge

Ontario Place
955 Lakeshore Boulevard West
Toronto, Ontario, Canada
A Crown Corporation of the
Government of Ontario
For Information
(416) 965-7711

TORONTE, dar nevisai užbaigtojo, ONTARIO PLACE planas. Tai parodų, pramogų ir poilsio vieta,, panašiai kaip Montrealyje, tapdant ant salų, įrengtoji MAN AND HIS WORLD ir LA RONDE vietovė.

KASDIENINĖS

PASTABOS

Yra užsilikusi legenda, kad Mahometas kartą buvo užklaustas nepažįstamojo kokia gi kam yra nauda iš neteisingų kaltinimų ir apkalbėjimų. Mahometas šiam liepė prie kiekvienų kaimo durų pabarstyti plunksnų, o sekančią dieną jas su-

rinkti.

Žmogus suabejojo, ar plunksnas surinkti imanoma, nes vėjas jas jau būtų išnešiojęs.

Mahometas atsakė: - Visiškai panašiai yra ir su neteisėtais ištartais žodžiais, nes kai jie palieka burną - atgal negali būti gražinti.

Paruošė V.Š.

Ilgamečiui choristui ir dabartiniam choro seniūnui
JURGIUI SUSČEVIČIUI
mirus, žmonai Lydai, dukrai Juratei ir artimiesiems
reiškiame nuoširdžių užuojautą -

Šv. Kazimiero parapijos
Choras

Mūsų Kredito Unijos nariui
A + A
JURGIUI SUSČEVIČIUI mirus,
jo žmonai Lidijai, dukrai Marijai ir artimiesiems
nuoširdžių užuojautą reiškia
Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Lito" Valdyba

Mūsų Kredito Unijos narei ir tarnautojai
A + A
ZINAI PIEČAITIENEI mirus,
jos vyrui Juozui, sūnams Daniui, Arui, Linui ir Rimui,
jos broliams, tėvams ir artimiesiems nuoširdžių
užuojautą reiškia
Montrealio Lietuvių Kredito
Unijos "Lito" Valdyba

sudbury

GEGUŽINĖ

L.B. Apylinkės valdyba ir "Geležinio Vilko" klubas š.m.rugpjūčio mėn. 12 d. rengia, lietuviškai

spaudai paremti, gegužinę. Ji įvyks Petro Jutelio vasarvietėje, 1 val. p.p., prie French River. Visi kviečiami joje dalyvauti ir, tokiu būdu, sustiprinti savąją spaudą!

JUOZAS GRAŽYS

KAILIŲ SIUVĖJAS

- Siuvu ir parduodu
- Taisau ir remeliuoju
- Vasaros laikų saugojimas (Storage)

6396 Bannantyne Ave. Verdun, Montreal.

Tel. 767-6183

W. Lapenat

GENERAL CONSTRUCTION REG'D.

89 Orchard Street, LaSalle, P.Q.

(vairi industrinė ir komercinė statyba ir dažymas. Darbas atliekamas sąžiningai ir prienamomis kainomis
Skambinkite visokiais atvejais telefonas: 366-6237, 3696.

Baltic Woodwork Co.

K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS

Daromos įvairios durys, langai, virtuvės kabinetai ir kiti
įvairūs medžio dirbiniai.

547 Lafleur Ave., LA SALLE 650, P.Q. TEL. 366-3884.

Tony's Photo Studio

1920 FRONTENAC ST. - MONTREAL, P.Q.

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKŠTYNOS

SUKAKTUVĖS MAŽAMEČIAMS.

ĮVAIRIOS PROGOS

TEL. 525-8971.
T. Laurinaitis

Mūsų mylimam sūnui ir broliui

Edvardui Kerevičiui

tragiškai žuvus, šio liūdesio valandoje išreiškiams mums užuojautas žodžiu ir per spaudą, gėlėmis ir šv. Mišiomis pagerbdami velionį – mūsų mielą sūnų ir brolių Edvardą, reiškiamo nuoširdžiausių padėkų.

Taipogi nuoširdžiai dėkojame Aušros Vartų klebonui Tėv. J. Kubiliui, seselei Paulei ir visiems kitiems, kurie maldomis palydėjo velionį į amžino atilsio vietą.

Bendrai visiems esame dėkingi už velionies apklamy koplyčioje, laidotuvių dieną bažnyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą – kapines.

O. ir P. Kerevičiai
su dukra

MŪSŲ BENDRADARBEI

ZINAI PIEČAITIENEI mirus,
jos vyrą Juozą Piečaitį, sūnus, tėvus,
brolius ir artimuosius bei gimines
nuoširdžiai užjaučiame –
NL Redakcija

ADVOKATAS

J.P. MILLER, B.A., B.C.L.

168 Notre Dame Street E. Suite 205.
Tel: 866-2063; 866-2064.

ADVOKATAS

R.J. Išganaitis, BA, BCL

INSURANCE EXCHANGE BUILDING
276 ST. JAMES ST. WEST – SUITE 525 MONTREAL 126.

Tel: 842-1126, namų 678-3660

NOTARAS

J. BERNOTAS, B.A., B.C.L.

5 Place Ville Marie IBM Building
Suite 417, Montreal, Que.

Tel. 871-1430

Dr. V. Giriunienė

Dantų gydytoja

5330 L'Assomption Blvd.

MONTREAL

TEL.: 255-3535

Dr. J. Mališka

Dantų gydytojas

1440 St. CATHERINE Street W., Room 600

Tel: 866-8235, namų 488-8528.

Dr. A.S. Popieraitis

B.A., M.D., C.M., M.Sc., L.M.C.C., E.R.C.S.(c).

Medical Arts Building,

1538 Sherbrook St. West,

Suite 215, Montreal 109, Que.

Tel. 931-4024

NIAGARA – ON – THE – LAKE

KARALIENĖ IŠ ARTI

Į šią pirmąją Kanados sostinę karalienė atvyko visai ne iš tos pusės iš kurios žmonės laukė, kurioje buvo išstatyti šimtai policininkų. Gandas praėjo, kad karalienė jau forte. Puolė visi forto linai. Laimė leidimų niekas nebeprašė. Į vidų suėjo kas norėjo. Karalienė jau sėdėjo savo vietoje, apsupta valdžios pareigūnų.

Priėjome ir mes lietuviai ir sustojome čia pat prie palapinės. Pasirodo, taip geriausia. Saugumas mano, kad tu esi žurnalistas, o žurnalistai

PHARMACIE
Gagnon

ROBERT GENDRON LPH. PROP.

366-9742

7626 CENTRALE LASALLE

ATIDARA NUO 9 VAL. RYTO IKI 11 VAL. VAKARO

VIETA GERAI PASIEKIAMA IR PRIEINAMOS KAINOS.

Dantų gydytoja

DR. A. O. JAUGELIENĖ

1410 Guy St. pirmas aukštas,

11-12 kambarys

Tel: 932-6662; namų 737-9681

Brangiai mūsų narei Kolegei Zinai PIEČAITIENEI mirus, šią skaudžią ir svarbią valandą mūsų narių Kol. Juozą, sūnus: Rimą, Liną, Arą ir Danių, tėvus ir brolius, artimuosius bei gimines giliai užjaučiame ir gedime su jais kartu.
Liet. Akademiniis Sambūris
Montrealyje

ZINAI PIEČAITIENEI mirus, jos vyrą
s. Juozą Piečaitį ir sūnus užjaučia ir
kartu liūdi –
Geležinio Vilko Tuntas

Mylimai mamytei Zinai PIEČAITIENEI mirus,
klasės draugą Rimą giliai užjaučiame ir kartu
liūdime –

Montrealio Lituanistinės mokyklos
Abiturientai ir klasės auklėtoja
M. Malcienė

Mielai ZINAI PIEČAITIENEI taip greitai palikus
gyvius ir gyvenimą, kurį ji taip mylėjo ir mokėjo
jau džiaugtis, liūdime mirusiosios kartu su
vyrų Juozu, sūnumis Rimu, Linu, Aru
ir Danium, tėvais ir broliais bei visais
artimaisiais.

Birutė, Henrikas ir Gintaras Nagiai

ZINAI PIEČAITIENEI mirus, vyrą Juozą
Piečaitį, sūnus ir visus artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu
liūdime –

Marytė ir Vacys Žižiai

Didžio skausmo valandoje, mirus

ZINAI PIEČAITIENEI, jos vyrą Juozą,
sūnus ir gimines nuoširdžiai užjaučiame –

Juratė ir Charles
Tanner

A + A ZINAI PIEČAITIENEI mirus, jos vyrui
Juozui ir sūnums: Dariui, Arui, Linui ir
Rimui ir visiems giminėms reiškiamo
nuoširdžių užuojautų.

M. R. Jurkai

mano, kad tu esi saugumas. Mandagumas didžiausias, užleidinėjam vieni kitiems vietas.

Karalienė šis Fort George aiškiai patinka. Ji dailios, maloniai šypsosi. Iš šio forto kadaise anglų lojalistai pradėjo gynybos karą prieš puolimą Ameriką ir gana sėkmingai. Čia tad ir kilo sumanymas įkurti Kanadą. Tik įsikūrus, tuoj tapo gubernatoriumi paskirtas lordas Simcoe. Jo tad autentiška karieta pravažavo pro karalienę, o tų laikų drabužiais pasirūdžiusios damos ir kavalieriai pašoko čia pat vejoje vieną labai lėtą šokį.

Po to, tų laikų grenadieriai pavaldavo gynybą prieš amerikų puolimą, garšu angliškų trikampio būdu. Pleškėjo muškėtai, viena kanuolė taip, kad dūmuose skendo ir žiūrovai ir karalienė.

Po to karalienė pasirodė išvykti. Sukinėjom čia pat minioje, kalbino žmones, grenadierius. Labai daili ir kukli asmenybė. Taip pat princas. Susimaišius, saugumas atrodė visai pasimetus. Galėjo ir jo nebūti. Žmonių širdingumas viską viršijo. Dalyvavo su savo vėliava ir lietuviai. Dauguma šio krašto lietuvų palaiko konservatorius, nes šie, atrodė, mažiau patalauja sovietams. Tikl, kad kol karalienė sėdės soste, tol Kanados nevaldys politiniai avantūristai. Kor.

• Montrealio Lietuvos Karaliaus MINDAUGO šaulių kuopos Kultūrinė 3-jų Dienų Stovykla KLB Montrealio Baltijos stovyklavietėje Lac Sylvere, 1973 m. rugpjūčio mėn. 3-4-5 dienomis.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

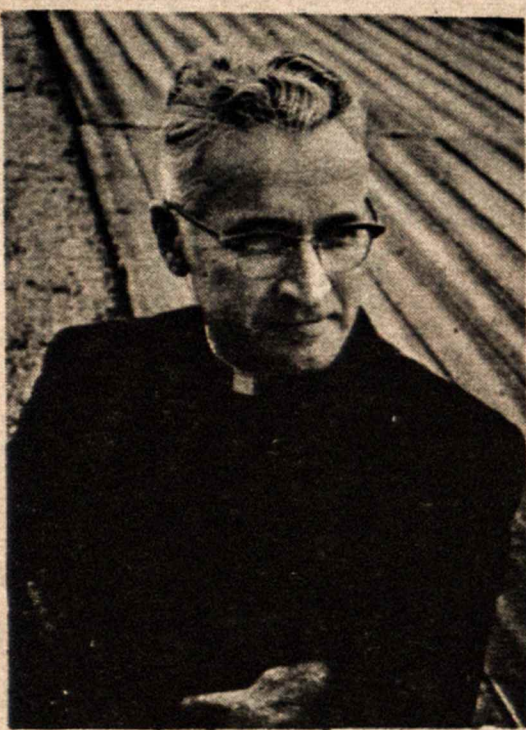
KUN. LEONAS ZAREMBA, S.J., ATŠVENTĖ 25 - IŲ METŲ KUNIGYSTĖS SUKAKTĮ

Leonas Zaremba — panevėžietis. Gimė 1923 spalio 17 policijos tarnautojo šeimoje. Vienintelis sūnus. Augo rūpestingų tėvų ir keturių mylinčių sesučių globoje. Panevėžio gimnaziją baigė 1942 ir tą pačią metų rudenį atvažiavo į Kauno kunigų seminariją.

Kunigas L. Zaremba, kaip ir kiti, ir studijavo seminarijoje, ir studijų metu, galvojo ir ruošėsi dirbti savam krašte. Nesant galimybių grįžti į tėvynę, troško dirbti tarp savųjų kad ir svetimame krašte. Bet kur ir kaip ten patekti? Anuomet, atrodo, niekas tuo nesirūpino (dėl to dabar jau daug kur jaučiamas kunigų trūkumas lietuvių parapijose). O kai iš aukščiau buvo parodytas susidomėjimas jaunų kunigų įdarbinimu, jiems buvo siūloma išleido savo mielą ir darbštų vykdyti į svetimus kraštus dirbti klebonų, žodžiais linkėdami tarp kitataučių.

Tokio siūlymo stumiamas, tikslą, o širdyse prašydami Diekun. L. Zaremba 1948 rudenį vėl, kad jis vėl būtų jiems su kitais dviem lietuvių kunigais išvyko į Čilę. Išmoko ispaniškai parapičių maldos buvo naują kalbą ir sėkmingai ten dirbo išklaustyti. Kadangi kandidatas pastoracijai. 1952 įstojo į Jėzaus buvo jau nebejauno amžiaus, augimą. Pradžioje priklausykartūzai per ilgai užvilkinoti priėmimo klausimą, ir kun. Zaremba, be Čilės, dirbo taip pat Argentinoje, Urugvajuje ir Brazilijoje. Tokiu būdu neplanuojant išsipildė keliautojo troškimai, o tarp. O kas žino, ar vėliau ir kirpiedo — dar ir misijonieriaus patirtis.

Parkviestas į Š. Ameriką, 1963 buvo paskirtas Montrealyje Aušros Vartų lietuvių parapijos klebonu, kuriai sėkmingai vadovavo iki 1972. Nuolat ieškodamas gilesnio dvasinio ryšio ir intymiesnio bendravimo su Visatą, 1972 rudenį apsisprendė grįžti į gimtinę, kontempatyvinį kartūzų vienuolyną. Jautriai ir su širdgėla montrealiečiai atsisveikino ir nenoromis

Kun. L. Zaremba S.J., neseniai atšventęs 25-rių metų kunigystės sukaktį. Nuo 1963 metų iki 1972 metų buvo Aušros Vartų parapijos klebonas Montrealyje.

TRAGIŠKA MIRTIS

Eismo tragiška mirtimi joje, bet kai nepaliečia žūsta nemažai žmonių, o mūsų lietuviškosios kolonijos, tai lyg ir susigysve-

BELLAZZI-LAMY INC.

VAIRI MEDŽIO STATYBINĖ MEDŽIAGA:
Durys, langų rėmai. Izoliacija, Ten-Test.
Masonite, statybinis popieris, cementas,
B. P. išdirbiniai ir viso kt.

7682, BOUL. CHAMPLAIN LASALLE 366-6941

Jetté & Frères

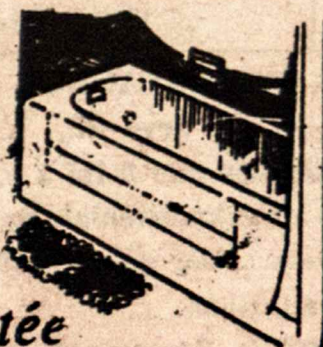
VISKAS — MODERNIEMS NAMAMS

Visi kiti vandentiekio ir šildymo taisymai ir nauji įrenginiai. Gazinių priemonių pardavimas ir įrengimas. Atstovaujame Hydro-Quebec išnuomavimui karšto vandens tiekimą. Veltui įkainavimas.

Jetté & Frère Ltée

Plumbing & Heating kontraktorius.

140-2e AVENUE - 366-0330

name su tokiomis tragedijomis, apsiprantame ir dažniausiai spaudos pranešimuose net domės neatskreipiame. Birželio 10 d. motociklu važiuodamas, mirtinai sužeistas mirė Edvardas Kerevičius iš LaSalle. Edvardas nuo pat mažens mėgo motociklą. Jis juo ne tik važinėjo, bet domėjosi jo techniška sudėtimi, jį taisė, tobulino ir pan. Paskutiniu laiku, nors buvo sulaukęs 25 metų amžiaus ir finansiškai pajėgus įsigyti automobilį, bet nuo pamėgto motociklo neatsisakė. Jis dirbdamas krautuvės vedėju (manager) Steinbergo didžiulėje kompanijoje, įsigijo motociklą, vidutinės mašinos vertės ir dažnai liuoslaikį praleisdavo pasivažinėjimu. Ir ši nelaimė įvyko tokio pasivažinėjimo metu, kai netikėtai jo motociklas atsimušė į medį. Jis mirė nuvežtas į ligoninę.

Didžiame liūdesyje liko tėvai ir sesutė, su kuriais jis atsiskyrė to sekmadienio pietų metu prie stalo. Edvardas buvo linksmo būdo šeimoje, tiek draugų tarpe, visuomet turintis nuotakingo ir gražaus sąmojaus. Tad visi ilgai, ilgai jo pasigės.

MAN AND HIS WORLD '73

gerokai "aptrupėjęs" Montrealio išžymybų magnetas. Olimpinei šventei atiteko didelė dalis ploto, ir Anglijos, Prancūzijos, Vokietijos, Italijos, Meksikos, Kanados, Prerijų provincijų, ir visa eilė egzotiškų ir mažesnių nepamirštamų pastatų atskirti ties tiltu prikalta lenta DEMOLITION. Šis tas liko: Iranas — skoningai ir naujai pertvarkytas; Prancūzija prisiglaudusi kitame pastate, pristato skaidrėmis savo pilis ir Paryžių bei Moljerą. Japonija imponuoja savo kondensuotumu ir meniškumu, Meksika — žymiai sumažintame mastabe, JAV dar tik ši savaitgalį atidarys savo stiklinį rutulį. Sovietų Sąjunga užėmusi Skandinavų pastatą, Šveicarija, Belgija, Austrija liko savuose namuose. Nebėra, deja, Mosai-

ZINAI PIEČAITIENEI mirus, jos vyrą Juozą, sūnus Rimą, Liną, Arą ir Danių, jos tėvus ir gimines nuoširdžiai užjaučiame —

Niedvarai

Mirus ZINAI PIEČAITIENEI, nuoširdi užuojauta jos šeimai ir artimiesiems —

Barteškų šeima

Mirus ZINAI PIEČAITIENEI, jos vyrui Juozui, sūnams ir visiems giminėms giliausia užuojauta reiškiame —

Pranas Juodkojis su šeima ir
"TERRA" Development Corporation
Valdyba

que Ethnique parodos... drabužiais apsirengę, Kad lietuviai, ar visi pa-nors uždainuotų vieną baltiečiai nors pasivaikš-kitą dainą, ar vieną kitą čiotų tenai savo tautiniais šokių sušoktų...

MIKE'S TEXACO SERVICE STATION
(M. RUTKAUSKAS)

POINTE CLAIRE, P.Q.
601 St. Jean Road.
Tel. 695-3883

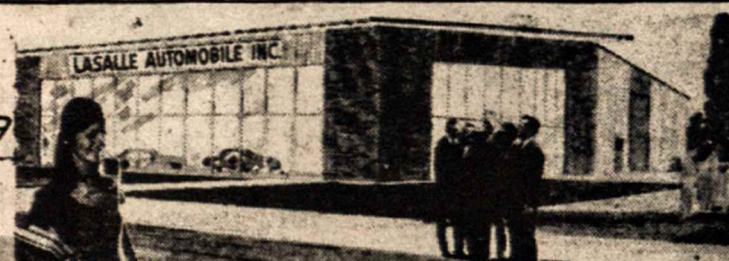
- Atsitiktiniai ir kapitaliniai automobilių remontai
- Degalai, tepalai, padangos ir kita
- Montrealiečiams lengvai pasiekiamą greitkeliu Nr. 40 arba Nr. 20.

LaSalle

366-7818

LAURENT DAJONEAULT
Président

PARDAVIMAS

Imperial - Chrysler - Dodge - Charger
Coronet - Challenger - Swinger - Daimler
Camions DODGE Trucks

7635 BOUL. LASALLE - LASALLE, QUE.

Mechanizuotomis priemonėmis įvairių ratų ir kitų dalių reguliavimas. Išorės taisymas ir dažymas. Kreiptis: De La Verendrye Blvd.

Tel. 365-3364

LaSalle Auto Specialist Reg'd.

7725 George Street
LaSalle, Que.

TEL:
366-0500, 366-4203

- Taisymas ir dažymas automobilių
- Pardavimas ir taisymas Chaparral firmos snowmobile ir Moto firmos snowblower ir taip pat motorinės valtyys. Sav. G. Desrochers.

Highland Auto Body

611 LAFLEUR AVE., LASALLE

TEL. 366-7281

- Atliekami mechaniniai darbai
- Išorės taisymas ir dažymas
- Dunlop padangos ir baterijos (Lietuviams nuolaida)

Savininkai: V. Sušinskas 389-0571 ir J. Zavys 365-3252

KVIEČIAME jaunos ir senus atvykti į
JAUNIMO

GEGUŽINĘ,

kuri įvyks liepos 22 d., sekmadienį

F. Skrubio vasarvietėje,
Pointe Fortune, P. Q.

PROGRAMOJE: Jaunimo gražuolės rinkimas,
sportas, gera muzika,
bufetas ir kiti
įvairumai.

ATVYKITE - NEAPSIRIKSITE!

"Neringos" Jūrų šaulių kuopa

KVIEČIAME VISUS!
"NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS"

GEGUŽINĘ,

kuri įvyks š. m. liepos 29 d., sekmadienį, Skrubio vasarvietėje,
Pointe Fortune, Que.

ATVYKITE! SUSITIKSITE DRAUGUS BEI PAŽĮSTAMUS
IR LINKSMAI PRALEISITE LAIKĄ SAULĖTOJ
GAMTOJ, ŠVARIAM ORE, ŠALIA
ŽAVINGOS IR ŽUVINGOS
OTAVOS UPĖS!

Veiks muzika ir visi kiti svečiams pasitarnavimai.

L A U K S I M E !

NL rėmėjai:

NL rėmėjo prenumera-
tą 12 dolerių apsimokėjo
šie laikraščio skaitytojai:
A. Jocas iš Santa Monica,
Calif. J. Bertašius iš
Chicago, M. Nargelas iš
Montrealio, V. Rasa iš
Toronto, A. Stasaitis iš
Montrealio, K. Šimkus iš
Montrealio, Br. Andriušis
iš Ont.; aukotojai: po \$25
dol.: Katalikių Moterų
Draugija, po 10 dol. A.
Stasaitis, po 5 dol. Petras
Šukys, po 3 dol. K. Joku-
bauskienė, po 2.50 dol.
L. Balys, Alf. Smilgel-
skis, St. Mišlulis, V. Mor-
kūnas, J. Babrauskas, P.
Gabrys, Alek. Jonušas,
po 1.50 dol. S. Čepas.

MTL. SKAUČIŲ, SKAUTŲ ŽINIAI

Jau virš 20 skaučių ir
skautų užsiregistravo
važiuoti autobusu į Jubi-
lejinę stovyklą, kuri
įvyks rugpjūčio 19-29
dienomis prie Clevelan-
do. Mūsų skautai entu-
ziaistiškai planuoja ir
ruošiasi į šią stovyklą,
kad galėtų tinkamai re-
prezentuoti Montrealį.

Norintieji dalyvauti
bet dar neužsiregistravę
prašomi kuo greičiau
registruotis pas turtin-
kus.

• Kun. J. Aranauskas
liepos 2 d. išvyko atosto-
gų. Kun. L. Zaremba su
broliu P. Kleintu iš Či-
kagos atvyko į Montrealį,
kur žada ilgėliau pabūti.
Kun. St. Kulbis, kurį laiką
pavadaus kun. Simaitį

Detroit, sugrįžo į Mon-
trealį, bet netrukus vėl
išvyks į skautų stovyklą
Romuvoje prie Toronto.
Važiuodamas iš Detroito,
aplankė Delhi ir Toronto
lietuvių parapijas.

• Š. m. liepos mėn. 22 d.
12 val. prasidėjo BALTI-
JOJE Montrealio skautų
ir skaučių stovykla. Tą
pačią dieną 5 val. p.p.
Tėv. J. Kubilius, S. J.,
laikys Šv. Mišias. Stovyk-
la truks vieną savaitę.
Stovyklos mokėstis - vie-
nam asmeniui - 27 dol.
Dviem iš tos pat šeimos
- 44 dol, trims - 56 dol.
Stovyklos komendantas
bus sk. Romas Otto. Še-
mininkaus p. S. Ališaus-
kienė. Ūkvedys - p. A.
Ališauskas.

DVEJOS VESTUVĖS

Prieš savaitę susituo-
kė Gražina Pileckaitė su
Steve Ilkiw ir Rima Stei-
kūnaitė su Thomas Dun-
lap.

• Emilija Matušienė su-
laukusi 80 m. amžiaus
buvo gražiai pagerbta.
Susirinkęs gražus būrys
montrealiečių brolienės
Gudienės namuose, pa-
sveikino ir palinkėjo se-
nutei sveikatos ir ilgiau-
sio amžiaus.

• Mirė Jurgis Suočevi-
čius 57 metų amžiaus, ir
Zina Plečaitienė 37 m.
amžiaus, kurie palaidoti
per Šv. Kazimiero bažny-
čią.

REIKALIGA namų ruošai prie
dviejų žmonių moteris. Atlygi-
nimas 50 dol. savaitėi. Televi-
zija ir kiti patogumai.
Skambinti: 935-1847 arba
482-6543.

Žemiausios kainos!

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 — 35th Avenue, Montreal 409

TEL. 727-3120 Namų 376-3781

Agentūra veikia nuo 1945 m.

Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių,
atsakomybės, gyvybės draudimas

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

• K. Lukas, nuolatinis dabar gyvenęs ir dirbęs
ir nuoširdus NL talkinin- Montrealyje, neseniai, su
kas, bičiulis ir rėmėjas, šeima, lankėsi JAV - se.

MONTREAL WEST AUTOMOBILE

Pontiac ★ Buick ★ Astr

LEONAS GURECKAS
Sales Manager
(Lietuviai atstovai)

• NERIBOTAS PASIRINKIMAS VARTOTI
IR NAUJŲ AUTOMOBILIŲ!

• NESITIKĖTINAI GEROS SĄLYGOS
AUTOMOBILIUI ĮSIGYTI!

• MŪSŲ FIRMA NUOŠIRDŽIAI,
IR SU ĮŠIMTIMI JUMS,
PASITARNAUS!

• UŽEIKITE! ĮSITIKINKITE!
PASINAUDOKITE!

PASIKALBĖKITE SU

Managerius

LEO GURECKAS

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH

489-5391

(At the end of Sherbrooke Street West)

LITAS

Montrealio Lietuvių Kredito Unija

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL 205, QUE.

Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas

5.5%

Taupomasis s-tas

6.0%

Term. ind. 1 m.

6.5%

Term. ind. 2 m.

7.0%

Term. ind. 3 m.

7.5%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines

8.5%

Nekilm. turto

8.1%

Čekių kredito

9.0%

Investicines

nuo 9% iki 12%

Duoda nemokamą gyvybės apdrau- Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000
dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas, už paskolos sumą.

Kooperatyvinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League,
17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS

1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečia-
dieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki
8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama
vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius sa-
vaitgalius.

3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6
iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.